

Več kot 15.000 Iskrašev in njihovih svojcev se je v soboto zbralo v Kranju in počastilo 4. julij — dan borca in dan Iskre ter 35-letni jubilej najstarejše Iskrine tovarne Elektromehanike Kranj. Ponovno so se srečali delavci iz Dolenjske, Primorske, Gorenjske in Ljubljane, kjer ima Iskra svoje organizacije združenega dela.

XXXIV. Številka 51

Uredniki: občinska konferenca SZDL
Kranj, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Izdaja: Časopisno podjetje
Kranj - Glavni urednik Igor Slavc
 odgovorni urednik v. d. Jože Košnjek

GLAS

Kranj, torek, 7. 7. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

je je vzrok?

Slaba povezanost viša cene

Na problemski konferenci, ki jo je pripravil CK ZKS, so spre-
govorili o nalogah komunistov pri uresničevanju stabilizacije
v gradbeništvu

Slovensko gradbeništvo predstavlja približno 14 odstotkov slovenske industrije in ustvarja približno toliko družbenega proizvoda. Je torej med najpomembnejšimi gospodarskimi panogami, vendar dobra tehnološka opremljenost ne zagotavlja pričakovane produktivnosti. Prej bi lahko trdili nasprotno. V zadnjih letih se namreč celo podaljšuje čas izgradnje kvadratnega metra stanovanjske površine ali industrijskega objekta, ob tem pa cene vrtočlavo naraščajo. Kaj se dogaja z našim gradbeništvom, da se obnaša neodgovorno in deluje v nasprotju s stabilizacijskimi gibanji in je med pomembnimi vzrodi inflacije?

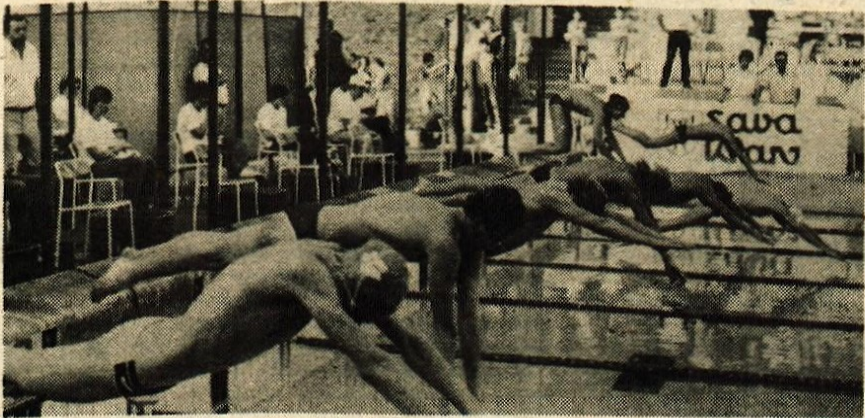
Na ta vprašanja naj bi dala odgovore problemska konferenca, ki jo je sklical CK ZKS in naj bi hkrati tudi odgovorila, zakaj številnih sklepov in stališč s tega področja ne uresničujemo. To se dogaja zato, so poudarili na konferenci, ker tudi komunisti v svojih ocenah vse preradi opozarjajo na pomanjkljivosti zunaj svojih kolektivov oziroma svoje panoge, ne povedo pa, kdo nasprotuje uveljavljanju samoupravnega združevanja dela in sredstev, specializacij ter združevanju strokovno zahtevnih nalog. Zaradi nepravilnosti in oportunitizma, da bi se komunisti v svojem okolju bojevali za uresničitev stališč zveze komunistov, se ne uveljavlja dovolj politika ekonomske stabilizacije v vseh vejah tega reprodukcijskega procesa, to je

od prostorskega urejanja, pridobivanja in opremljanja zemljišč, projektiranja pa od proizvodnje gradbenega materiala do izvedbe zaključnih del na objektu. Očitno so tudi komunisti pogosto vse preveč zazrti v lastne podjetniške in občinske interese in je zato resnična samoupravna povezanost slovenskega gradbeništva še skoraj v povojih.

Ker se je obseg investicijske porabe pri nas že začel zmanjševati, se gradbeništvo že srečuje s pomanjkanjem dela na domačih tržiščih. Zato se bo moralo trajno usmeriti na tuja gradbišča, vendar to lahko uspe le s skupnim nastopom najmanj desetih dejavnosti, ki sodelujejo v tej panogi. Hkrati pa se mora gradbeništvo zavedati, da prodor na tuje ni le izhod v sili, temveč mora postati trajna razvojna usmeritev. Vendar pa je slovensko gradbeništvo s svojimi 30 do 40 odstotkov višjimi cenami slabo konkurenčno.

Kje so vzroki za vrtočlavi porast cene? Prvi je gotovo slaba organizacija dela v celotnem reprodukcijskem procesu. Drug, velik spodbujevalec cen je tehnologija proizvodnje gradbenega materiala in elementov za gradnjo. Vsa je bila zasnovana na predpostavki cenene energije, ki pa je v zadnjih letih vse postavila na glavo. Za primer naj bo podatek, da jugoslovansko gradbeništvo samo v proizvodnji gradbenih materialov porabi toliko energije kot jo da 5 milijonov ton nafte.

L. Bogataj

Praznična Gorenjska — Dan borca smo na Gorenjskem proslavili s številnimi prireditvami. Najmnožičnejši sta bili srečanja Iskrašev v Kranju in tradicionalni izseljeniški piknik v Škofji Loki. Kranjčani so prav tako odlično izpeljali zaključek kolesarske dirke po Jugoslaviji in mednarodni plavalni miting, številna slovesna srečanja pa so bila v skoraj vsaki gorenjski krajevni skupnosti. K prazničnemu razpoloženju je veliko prispevalo tudi lepo vreme.

V SREDISCU POZORNOSTI

Iz govora
Janeza Zemljariča
Iskrašem

Proizvodnja tudi med dopusti ne sme zastati

Predsedstvo SFRJ je opozorilo na zapletenost in resnost sedanjega gospodarskega položaja. Odločno podpiramo njegova javna opozorila, da je potrebno povečati proizvodnjo, učinkoviteje zmanjševati inflacijo in obvladovati cene, zboljševati položaj v mednarodnih ekonomskih odnosih in domači oskrbi, dosledno izvajati stabilizacijsko politiko in poglobljati socialistično samoupravljanje.

V tem letu je v naši republiki ena najpomembnejših prednostnih nalog povečevanje proizvodnje. Ta ne sme zastati niti julija in avgusta, ko je potrebno smotno organizirati letni počitek.

V naslednjih mesecih moramo v združenem delu selektivno sprejeti sanacijske programe za vrsto organizacij združenega dela, ki so že nekaj let žarišče izgub in viri gospodarske nestabilnosti. Družbeno potrebnim in potrjenim proizvodnim programom moramo pomagati iz težav. Nerentabilne in neperspektivne moramo preusmeriti ali ukiniti in pri tem delavcem zagotoviti socialno varnost, hkrati pa, seveda, zaostri odgovornost za nastali položaj v posameznih delovnih organizacijah.

Nobenega objekta ne moremo več graditi brez zagotovljenih investicijskih in obratnih sredstev. Ker ni denarja, moramo sedaj odločiti pa tudi ustaviti vrsto začelih investicij, zlasti na negospodarskih področjih.

Povečanje izvoza in pomoč izvoznikom, zlasti na konvertibilni trg, da bi lahko plačevali najnujnejši uvoz repromateriala in surovin in vračali velike kredite in obresti v tujini, je naloga, mimo katere ne more nobena organizacija združenega dela. Brez večjega izvoza ne bo moč ohraniti niti sedanjega obsega proizvodnje, niti sedanje ravni dohodka in realnega standarda, niti ohraniti našega ugleda v svetu.

Ena najpomembnejših nalog stabilizacije je zmanjševanje vseh oblik porabe, tudi v družbenih dejavnostih in v proračunih. Vsi moramo vzajemno prevzemati stabilizacijska bremena in naloge, prispevati k izboljšanju razmer v gospodarstvu in izvozu.

Obnovljen Kompasov hotel

Bohinj — V Bohinju so odprli obnovljen hotel Stane Zagar, ki kot temeljna organizacija združenega dela sodi v sestavljeno organizacijo Kompas. Hotel ima zdaj višjo B kategorijo, obnovili pa so streho, hotelske sobe, instalacije, napeljali centralno ogrevanje, uredili teraso in parkirni prostor. Denar za obnovo — 50 milijonov dinarjev — so zbrali s sredstvi Kompas.

Hotel, ki je bil skrajno dotrajan in nujno potreben obnove, bo zdaj lahko sprejel v svoje prostore in v bungalove ter depandanso veliko več tujih gostov. Prav obisk tujcev je zadnja leta precej upadel, saj je bil hotel le D kategorije in ni mogel nuditi primerno kvaliteto uslug. Zdaj pa pričakujejo, da bodo privabili več tujih gostov in tako ustvarili več potrebnih deviz. Obnovljen hotel Stane Zagar pa ni le velika pridobitev za delovno organizacijo Kompas, temveč tudi za ves bohinjski turizem, ki mu primernih gostinskih objektov še primanjkuje.

D. S.

PO JUGOSLAVIJI

Razglasitev ustavnih amandmajev

Zvezni zbor skupščine SFRJ je petkovo zasedanje začel z razglasitvijo amandmajev k jugoslovanski ustavi. Sprejem odloka o razglasitvi je prebrala predsednica zbora Stana Tomašević-Arnesen. Takoj zatem so sprejeli tudi odlok o razglasitvi ustavnega zakona za izvajanje omenjenih ustavnih dopolnil. Razglasitve amandmajev k ustavi SFRJ, ki jih je zvezni zbor sprejel 9. junija – soglasje k besedilu so dale tudi skupščine vseh republik in pokrajin – so se udeležili tudi člani predsedstva SFRJ, predsedniki skupščin republik in pokrajin in delegati zbora republik in pokrajin.

Manj besed, več akcije

Potreben je temeljit zasuh v ravnanju v vseh okoljih, če hočemo zaustaviti poglabljanje gospodarskih težav, ki ponekod že grozijo s političnimi posledicami. Za stabilizacijo se je treba zavzemati z dejanji, ne pa z goječimi besedami. Kdor je doslej slabo delal in ni mogel pričakovati, da bo tudi v prihodnje uspel prispevati k uresničevanju dogovorjene politike, naj svoje mesto prepusti drugemu. To je najpomembnejše izročilo petkove seje republik in pokrajin skupščine Jugoslavije.

Slavnostna seja organov ob prazniku

Ob 40. obletnici vstaje in socialistične revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije je bila v petek v veliki dvorani Doma sindikatov v Beogradu slavnostna seja organov družbenopolitičnih organizacij in državnih organov v federaciji. Slavnostni govornik je bil predsednik predsedstva CK ZKJ Lazar Mojsov. V daljšem referatu, v katerem je obudil spomin na odločilne sklepe, ki so bili sprejeti 4. julija, leta 1941, je Mojsov osvetlil tudi notranje začetke naše socialistične skupnosti.

Zborovanje v Ljubljani

Na osrednji ljubljanski proslavi ob dnevu borca so v Mostah odprli Dom španskih borcev. Med 32 še živečimi španskimi borci sta se slovesnosti udeležila tudi dr. Aleš Bebler, predsednik in Lazar Udovički, sekretar združenja. Slavnostni govornik je bil član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc, med uglednimi gosti pa so bili na proslavi tudi Sergej Kraigher, France Popit, Branko Jerkič, Ivan Maček. Matija in drugi. Stane Dolanc je v svojem govoru najprej orisal prispevek skoraj 1.700 Jugoslovancev, med njimi tretjine Slovencev, v skupnem boju španskega ljudstva in borcev iz 53 držav proti fašizmu.

Muzej političnih zapornikov in internirancev

V Brestaniškem gradu so odprli muzej političnih zapornikov in internirancev. »Prav na tem gradu, tem neuničljivem pričevalcu težke Golgothe našega ljudstva, je dejal slavnostni govornik Franc Setinc, želimo nekdanji borci, interniranci, zaporniki in izgnanci skupaj z mladino počastiti 40-letnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti ter 40-letnico Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Ribno – V soboto, 20. junija, je aktiv delovnih invalidov Verige Lesce skupno z aktivom Plamen Kropa in Tovilom iz Ljubljane organiziral srečanje invalidov SOZD Slovenske železarne v Ribnem pri Bledu. Srečanja so se udeležili invalidi Verige Lesce, Plamena Krope, Tovila Ljubljana, Železarne Jesenice, Raven, Štor, Cinkarne Celje ter invalidi iz Metalurškega inštituta iz Ljubljane. Invalidi so se iz Lesce odpeljali proti Kropi in nadaljevali pot po novi asfaltni cesti preko Jamnika v Dražgoše do spomenika, kjer je delegacija položila venec ob spomeniku padlim borcem dražgoške bitke. V Kropi so Kroparji pokazali najprej kovaški muzej, nato pa tudi film o nastanku kovaštva v Kropi. V programu srečanja so bila tudi športna tekmovanja v kegljanju, šahu in streljanju. V Ribnem pri Bledu se je po kosilu pričel zabavni in kulturni del srečanja, katerega je povezovala Marjeta Bole-Vrabc. Na srečo se je vreme izboljšalo. Za uvod je zapel mešani ženski pevski zbor iz Lesce, temu je sledil slavnostni govor Gregorja Klančnika, nekdanjega generalnega direktorja OZD Slovenske železarne, sledili so recitatorji, za ples pa je poskrbel ansambel Karavanke. Srečanja v Ribnem se je udeležila tudi delegacija aktivnih invalidov iz Bora. Foto: J. Mravlje

Prvič priznanja medobčinskega sveta

229 posameznikov in organizacij prejelo priznanja medobčinskega sveta ZZB NOV za Gorenjsko, ki jih letos prvič podeljujejo

Ob 4. juliju, dnevu borca, podeljuje medobčinski svet ZZB NOV za Gorenjsko prvič posebna priznanja posameznikom in organizacijam za dolgoletno uspešno ohranjanje in razvijanje vrednot narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije. V kranjski, radovljjski in trziški občini so priznanja že podelili, v jeseniški in škofjeloški občini pa jih bodo sredi julija.

V kranjski občini je prejelo priznanja medobčinskega sveta 73 posameznikov in družbenih organizacij. Slovesnost je bila v četrtek v dvorani kranjske občinske skupščine. V Radovljici je prejelo priznanja 59 posameznikov in 3 organizacije na slovesnosti 26. junija v osnovni šoli Antona Tomaža Linhart. V Trzinu so priznanja medobčinskega sveta, priznanja občinskega odbora ZZB NOV in krajevnih konferenc SZDL podelili na predvečer dneva

borca. Priznanja medobčinskega sveta je prejelo 15 borcev in družbenih organizacij.

V jeseniški občini bodo priznanja za ohranjanje in negovanje tradicij narodnoosvobodilne borbe podelili na slovesnosti 17. julija v restavraciji Kazina. S posebnim priznanjem nagraduje medobčinski svet 25 borcev in 12 organizacij. Dan pozneje, 18. julija, bo podelitev priznanj še v škofjeloški občini. V galeriji na gradu bo podeljenih 42 priznanj. Prvega julija je medobčinski svet ZZB NOV za Gorenjsko na slovesnosti na Brdu izročil priznanja posameznikom in organizacijam, ki so posredno ali neposredno povezane z osvobodilnim bojem na Gorenjskem.

C. Zaplotnik

Domicil Prešernovi brigadi

Radovljica – Zbori občinske skupščine so na junijskih zasedanjih sprejeli odlok o podelitvi domicila VII. SNOUB France Prešeren v občini Radovljica. Predlog za podelitev tega priznanja je skupščini posredoval občinski odbor ZZB NOV z utemeljitvijo, da je bilo v sestavi brigade tudi veliko borcev iz vseh krajev radovljjske občine, ki so se bojevali na Jelovici, Pokljuki in v drugih krajih Gorenjske. Svečana podelitev listine o domicilu bo v soboto, 11. julija, na srečanju preživelih prešernovcev v Ribnem pri Bledu.

J. Rolc

Brigadirji po poteh AVNOJ

Ljubljana – V petek, 3. julija je krenila na pot letošnja slovenska mladinska pohodna brigada po poteh delegatov II. zasedanja AVNOJ. Brigada šteje 120 najaktivnejših mladincev iz občinskih konferenc ZSMS iz vse Slovenije. 250 kilometrov dolgo pot bodo pohodniki prehodili v petnajstih dneh. Na poti se bodo slovenski mladinci srečevali z borci, domačini po bosenskih vaseh in oživljali dogodke iz narodnoosvobodilne borbe, obiskali pa bodo tudi vse spomenike padlim in spominska obeležja in se poklonili spominu padlih borcev. S pomočjo tabornikov, planincev in vojakov se bodo pohodniki usposabljali za življenje v naravi, ukvarjali se bodo pa tudi s številnimi interesnimi dejavnostmi.

Ob vrnitvi v Ljubljano 17. julija se bodo pohodniki na svojem zadnjem taboru v Zajčji dobri srečali s preživelimi slovenskimi delegati II. zasedanja AVNOJ-a.

D. D.

Odločno po Titovi poti

Radovljica – Na nedavni razširjeni seji občinskega odbora ZZB NOV Radovljica, ki so se je udeležili tudi novoizvoljeni predsedniki krajevnih organizacij, so veliko pozornosti posvetili varnostno-političnemu in gospodarskemu položaju v državi, predvsem dogodkom na Kosovu. Pri tem je ponovno prišla do izraza privrženost borcem izročilom NOB in Titovim idejam in delu, pri čemer je boj proti sovražnim silam v Jugoslaviji najtesneje povezan z nenehnim seznanjanjem mladih z vrednotami NOB in socialistične revolucije.

Borci so kljub starosti in upoko-

jitvi v radovljjski občini še vedno zelo aktivni v družbenopolitičnem življenju. Vključujejo se v vse oblike dela v Socialistični zvezi, zdaj jih čakajo priprave na volitve delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Na seji so tudi sklenili, da bodo vse novoizvoljene predsednike in tajnike krajevnih odborov ZZB NOV na posebnih posvetovanjih seznanili o njihovih nalogah, predvsem z dolžnostmi v predvolilnem postopku in v pravicah na skupščino ZZB NOV Slovenije.

J. Rolc

Jezikovno razsodišče (30)

To ni več zabavnik, to je že ...

»Sporočilo bralcem slovenske izdaje Politikinega zabavnika. V 1538. številki slovenske izdaje Politikinega zabavnika, ki je izšla 19. junija, je na 45. strani izšel celostranski oglaš beograjske Investbanke v spakedrani slovenščini, katerega prevod je oskrbel Oglasna agencija Politike, kljub dogovoru, da za vse slovenske prevode v Zabavniku skrbi izključno uredništvo slovenske izdaje Politikinega zabavnika v Ljubljani. Ker menimo, da je oglaš v tako popačeni slovenščini žaljiv za naše bralce, smo v dogovoru z našo prodajno službo umaknili to številko Zabavnika iz prodaje. Urednik slovenske izdaje: Zoran Jerin.«

Dejanje, o katerem govori »sporočilo«, je sicer samo po sebi hvaljevredno, vendar prepozno, o čemer priča med drugim tudi množica pritožb, ki so jih bralci Zabavnika naslovili na jezikovno razsodišče; zato tudi jezikovno razsodišče o stvari ne more molčati.

Spoštovanje narodov in narodnosti in njihovih jezikov je ena od neodtujljivih pravic in dolžnosti vsakogar od nas. To ni le določba iz ustave, temveč življenjska nujnost. Jezik je tako celosten del človeka, da je vsako nespoštovanje osebno in narodnostno žaljivo in povzroča nemir in ogorčenje.

Razumemo težave, ki nastajajo pri tem, in vemo, da medsebojno prevajanje in vzajemno znanje jezikov še ni na primerni ravni, vendar oglaš v Politikinem zabavniku in sporočilo njegovega urednika za slovensko izdajo tako kričeče opozarjata na politično in gospodarsko področje, da je že treba kaj ukreniti.

Tudi ta oglaš namreč dokazuje – in zaradi svojega načina in kulturne ravni zlasti pereče – kako se plaz neodgovornega gledanja na jezike nevarno širi, zato se obračamo na delegate in na zakonodajne zbornice v vseh republikah in pokrajinah, še posebej pa na slovenske delegate in na slovensko Gospodarsko zbornico, naj najdejo možnost in pot, da se take stvari z našimi jeziki ne bodo več dogajale in da bodo krivci za taka dejanja tudi odgovarjali.

Razsodišče vabi vse posameznike, društva, organizacije in vse druge, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Zvest novicam in Glasu

Ciril Rozman iz Podnarta že šestindvajset let pošilja najbolj pomembne novice in ostaja zvest našemu časopisu – »Nikoli nisem odnehal«

Podnart – Le malo je tako zvestih in dobrih dopisnikov kot je Glasov redni dopisnik Ciril Rozman iz Podnarta. Že šestindvajseto leto brez večjih prekinitev obvešča naše uredništvo in bralce o najbolj pomembnih družbenopolitičnih in drugih dogodkih v krajevni skupnosti Podnart, zanesljivo in točno obvešča; skratka, dopisnik, ki bi ga bilo veselo prav vsako uredništvo.

»Vsa povojna leta sem bil družbenopolitično aktiven,« pravi Ciril Rozman, ki je delal štirideset in več let v kroparskem Plamenu, kjer je opravljal vrsto družbenopolitičnih in samoupravnih dolžnosti. »Moja obvestila in poročila so bila zato večinoma sestanki o družbenopolitičnem in samoupravnem življenju delovnih kolektivov lipniške doline, predvsem kroparskega Plamena, seveda pa sem obenem pisal tudi o dogodkih in novostih iz krajevnih skupnosti Podnart.

Za dopisniško delo me je navdušil nekdanji urednik Glasa Slavko Beznik, s katerim sva zares dobro sodelovala. Pisal sem za Glas tudi uvodne in komentiralne dogodke. Nikoli nisem hodil po terenu, pošiljal sem le poročila iz pomembnejših sej. Tudi nikoli nisem slabo pisal o delovnem kolektivu, ki sem mu pripadal; rad pa sem pohvalil, kadar je bilo hvale in spodbude vredno.

Pri svojem delu nisem imel večjih problemov. Vedno je treba paziti, da so informacije preverjene in točne, težave pa sem imel tedaj, kadar so mi v uredništvu članek skrajšali in izpustili tisto, kar je bilo za krajane najbolj pomembno. Vendar vse to razumem in se ne jezim, če morda članek ni objavljen, saj se zavedam, da ima časopis omejen prostor in ne more vsega objaviti. Nikoli nisem odnehal in mislim, da nimajo prav tisti dopisniki, ki se jezijo, če članek obleži; če hočeš biti res dopisnik

in če rad pišeš, potem pišeš vse dotlej, dokler moreš.

Ker pišem večinoma o družbenopolitični aktivnosti, je razumljivo, da sem pozimi bolj priden, poleti pa manj. Vez med uredništvom in dopisnikom mora biti čvrsta in stalna, saj nenazadnje tudi ni pomembno, če dopisnik napiše – za časopis je važno, da informacijo sporoči. Sam osebno sem vesel, da sem toliko časa vzdržal. Pri Glasu se je kader – novinarji in uredniki – nenehno menjal, sam sem pa ostal in z vsemi sem se dobro razumel. To pa je navsezadnje najbolj pomembno.

Tako pravi naš najzvestejši dopisnik Ciril Rozman, ki je tako pravzaprav član našega uredništva že šestindvajset let. Pomemben član, ki nam je toliko let bogat in pestril časopis, ki je nenehno obveščal bralce o najbolj pomembnih dogodkih. Ko zdaj praznuje svoj življenjski jubilej, 60-letnico, mu iskreno čestitamo in želimo, da bi nam tudi vnaprej ostal zvesti dopisnik in pomagal pri vsebinskem oblikovanju Glasa.

D. Sedej

Jubilej otoške Iskre

Delci tovarne merilnih instrumentov Iskra Otoče so praznovali 20-letnico tovarne – Priznanja za zvestobo delovnemu kolektivu

Med – Tovarna merilnih instrumentov Iskra Otoče sodi med najuspešne delovne organizacije

Pravna pomoč

Naj bo

enem mestu

Kranj – Predsedstvo občinskega sveta v Kranju je objavilo poročilo o delu sindikata pri svetih za nad deset let. Ugotovilo so, da je ta pravna posvetovalnica v letu 1979 bolj obiskana, saj je bilo več delavcev, ki se s svojimi problemi iz dela obračajo nanjo. Število obiskov se je v primerjavi z letom 1979 lani povečalo kar za 100 letos ne bo manjši, saj je lani marca pravno posvetovalnica obiskala že 140 delavcev. Lani so obiskali blizu 160 delavcev.

Na sindikalno pravno pomoč v lani so se prijavili 585 delavcev. Zanimivo je, zaradi česa so prihajali. Delavci so iskali pomoč pri delu, 56 zaradi delovnih pogojev, 61 zaradi delovnih pogojev, 50 zaradi invalidske pokojnine, 48 zaradi prenehanja delovnega razmerja, 34 zaradi stanovanja, 34 zaradi sklenitve in obdobja delovnega razmerja, 22 zaradi bolniškega staleža, 14 zaradi šolanja, 4 zaradi dopustov, nadomestil in 5 zaradi delovnega časa, 9 zaradi nepravilnosti pri jubilejnih letih in 5 pri odpravninah, 5 zaradi priložnosti socialnih vprašanj, 13 zaradi osebnih ocen, 37 zaradi vprašanj s področja dela v delovnem sektorju, 42 pa za ostala vprašanja in 10 zaradi civilnih vprašanj.

Na razpisnem delu občinskega sveta, člani predsedstva sindikata, da bi bilo koristno, da bi imeli odbor sindikata v obliki komisije, ki bi imela poseben komor bi se zatekel vsak, ki bi se na godi krivica. Ne bi pa smela biti v poštev pri pravni pomoči delovne organizacije, in ne delovni delavski kontroli, ki bi morali biti tudi pri izvrševanju sindikata ljudje, ki bi imeli funkcijo pravne pomoči in bi morali biti usposobljeni. Zato pa se člani predsedstva sindikata, da bi v občini imeli več priložnosti. Pravna pomoč naj bo na enem mestu. Najprimernejši je sindikat, ki je delavcu najbližji in pa naj bi se pravna pomoč v občini socializirala.

D. Dolenc

radovljiške občine in za naslednjih pet let je tudi ena izmed nosilcev razvoja. Minuli četrtek so v hotelu Svoboda na Bledu slovesno praznovali 20-letnico otoške Iskre in 35-letnico Iskre Kranj, podelili pa so tudi priznanja tistim članom kolektiva, ki so v Iskri Otoče že dalj časa.

V Iskri Otoče so začeli s proizvodnjo v dokaj težkih pogojih in iz leta v leto stremeli za tem, da bi izboljšali kvalifikacijsko strukturo in povečali proizvodnjo. Najprej je delalo 137 ljudi, imeli so le dva tehnika in 22 kvalificiranih delavcev. Leta 1961 so ustvarili za 6 milijonov dinarjev, v naslednjih petih letih se je proizvodnja podvojila in prvič so tudi že izvažali. Ustvarili so vedno več in leta 1974 ter 1976 so tudi izredno veliko izvažali. Danes imajo v planu za 350 milijonov dinarjev realizacije ter za 2 milijona 300.000 dolarjev izvoza.

Ob tem pa se je tudi povečevalo število zaposlenih in je tako veliko delavcev lipniške doline dobilo zaposlitev doma. Obenem so stalno skrbeli za izpolnjevanje proizvodnih programov in stremeli za uvajanjem novih in novih tehnoloških dosežkov v proizvodnjo. V Iskri Otoče so tudi stalno podpirali inovatorstvo in

uvedli v proizvodnjo veliko lastnih zamisli in idej. Še posebej skrbno in dosledno so se vključili v stabilizacijo in v prizadevanja za zmanjšanje uvoza. Danes so eni izmed najbolj uspešnih gospodarstev in zato se tudi njihova proizvodnja dobro uveljavlja na domačem in na tujem tržiču.

Na slavnostni seji je spregovoril tudi direktor kolegijskega poslovnega organa Iskre Aleksander Mihov, ki je v poudarjenem govoru poudaril, da so vsi dosežki rezultat zavzetega dela in prizadevanj samih delavcev, ki se nikoli niso zamašili na tujo pomoč, temveč so se oprli na lastne sile in zmogljivosti. Dejal je, da se pogoji gospodarjenja zaostrojujejo in da bo treba še bolj računati le in zgolj na lastno delo in na lastno večjo ustvarjalnost in produktivnost. Zato so v Iskri pripravili tudi reorganizacijo ter si postavili stalno in nenehno prizadevanje, da bi svoje proizvodne programe prilagodili potrebam in zahtevam tržiču ter uvajali vse novosti in nova spoznanja.

Ob koncu so podelili priznanja tistim delavcem, ki so v Iskri zaposleni že dalj časa. Za 30-letno zvestobo delovnemu kolektivu sta priznanja prejela Vinko Lapajna in Miroslav Mlakar, za 25-letno pripadnost delovnemu kolektivu pa Jože Dolenc, Stane Pimnt, Zdravko Soklič in Marija Svetina. D. Sedej

Prekoračitev razumljiva

Delavci temeljne organizacije SAP iz Trčita so lani prekoračili maso osebnih dohodkov za enajst odstotkov – Vzrokov, ki dejanje opravičujejo, je več, glavni pa tiči v povečanju cen goriv ni bil tak kot so načrtovali

Trčit – Uvod bi bil pravzaprav lahko dobra osnova za prikaz razmer, v kakršnih se že dobro leto nahaja slovenski potniški promet. Težave niso značile samo za trčitsko temeljno organizacijo, ki je »pojedla« več kot ustvarila. Bistvo pove podatek, da so, razen ene, vse, združene v delovno organizacijo SAP Ljubljana, poslovno leto sklenile z izgubo.

Razlogov za skromno doseganje dohodka, če se omejimo na trčitski primer, je več. Glavni, ki je prinesel tudi največ izpada, je lansko dvakratno povečanje cen goriv, ki so se februarja podražila za 26 odstotkov, julija pa še za 40. Vse bi bilo prav, če bi vzporedno naraščale tudi cene storitev. Vendar pa so se le-te marca popravile le za šest odstotkov in šele sredi novembra še za dvanajst odstotkov.

Drugi razlog, ki govori v opravičilo trčitskega Sapa, zakaj je za osebnih dohodke porabil enajst odstotkov več denarja kot bi smel, so nasploh nizki osebni dohodki delavcev. Od 1978. do 1979. leta jih namreč sploh niso povečevali, ker so se zavestno odločili za nakup treh novih avtobusov. Njihova vozila so bila stara, dotrajana; še zdaj so v povprečju stara kar šest let in pol.

Kakor je bila odločitev po eni strani dobra, se je po drugi pokazala

za škodljivo. Leta 1979 so sprevodniki dobivali le 2586 dinarjev osnovnega mesečnega osebnega dohodka, vozniki pa 3949 dinarjev. Lani so prejemali manj, kar je z drugimi temeljnimi organizacijami v Sapi. Osnove so povečali za nekaj več kot sto odstotkov, kar se v indeksu ogromno sliči, v denarju pa skok glede na nizki štart drugega zveni.

Razen tega so se v trčitski temeljni organizaciji lani spopadali z velikimi kadrovske težave. Zaradi pomanjkanja voznikov so morali drugi opraviti povprečno na mesec kar po 1200 nadur, ki so seveda dražje od rednih ur.

Pa še tretjega razloga, če naštejemo le najbolj bistvene, ne bi kazalo zanemariti. Trčitski nimajo lastne popravilnice avtobusov. Popravila v Ljubljani jih stanejo vsak mesec približno 500.000 dinarjev! Vse skupaj je torej naredilo precejšnjo luknjo v dohodku, ki še letos ni izravnana. Težav z vozniki zdaj sicer ni več in zato tudi toliko nadur ne bo več, vendar pa so cene prevoza še vedno v razkoraku s stroški. Klub temu Trčitski upajo, da bodo po devetih mesecih letošnje izgube morda pokrili. Ob čim nižjih stroških, ustaljenih osebnih dohodkih in zamrznjenih cenah goriv, seveda. H. Jelovčan

NAŠ SOGOVORNIK

Aleks Potočki

Samoprispevek za komunalno ureditev

Prebivalci krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana so se 16. decembra 1979. leta na referendumu odločili za samoprispevek, s pomočjo katerega bodo v petih letih izpolnili osnovne zahteve za komunalno ureditev naselij Belca-Podkužje, Dovje, Mojstrana in Radovna. O uresničevanju načrtovanih nalog smo se pogovarjali s predsednikom komisije za komunalno gospodarstvo pri krajevni skupnosti in predsednikom gradbenega odbora za izvedbo referendumskega programa Aleksom Potočnikom.

Za katere naloge gre in koliko ste jih že uresničili doslej?
»Program zajema asfaltiranje 11 kilometrov vaških poti in cest, razširitev cest in izgradnjo opornih zidov na Dovjem, ureditev cestnih napeljav, napeljav vodovoda na Belci in Podkužju, položitev kabla za javno razsvetljavo in kanalizacijo po vaseh. Lanskoletni načrt smo v celoti izpolnili in obenem opravili še 60 odstotkov nalog iz celotnega programa. Asfaltirali smo 8 kilometrov cest in poti ter dele cest rekonstruirali. Zgradili smo tudi približno kilometer vodovodne napeljave in opravili nekaj drugih manjših del.

Kako ste vodili akcijo za uresničenje del, kdo je pri njih pomagal pa kakšne težave so vas ovirale?

»V skupni akciji stalno deluje 7 članov odbora. Dogovarjali smo se za vsako delo posebej. Naša naloga je bila predvsem usklajevanje med nosilci malok, izvajalci del in kraji. Pri tem smo bili vselej na razpolago.

Poudariti moram, da je moč z organiziranim delom opraviti še tako zahtevne naloge. Pri izbiri del so bili odločilni predlogi občanov, za katere smo se dogovorili na zborih. Za opravljanje dela odigrava pomembno vlogo aktivnost vaških odborov pa tudi pripravljenost krajanov za prostovoljno delo in odstop delov zemljišč. Doslej so nam na pomoč prišli mladi brigadirji, pripadniki armade in teritorialne obrambe, največji problem – primanjkuje denarja lani – pa so nam s polnim razumevanjem pomagali rešiti pri jeseniški občinski skupščini in interesni skupnosti za komunalno dejavnost. S premoščenimi posojili smo namreč lahko dokončali začeta dela. Tako smo lahko opravili več od načrtovanega in obenem prihranili nekaj denarja zaradi podražitev materiala.

Kaj boste delali letos in kakšni so obeti za izpolnitev celotnega programa?

»Med nami je dokončna ureditev cest na Dovjem in v Mojstrani, napeljava odtokov za meteorne vode v Mojstrani, postavitve javne razsvetljave in ureditev makadamskega cestišča na Belci ter priprava 1600 metrov cestišča v Radovni za asfaltiranje. Finančna sredstva za ta dela imamo že zagotovljena, zato smo prepričani, da bomo sprejete naloge za letošnje izpolnili.

Uspešno uresničevanje nalog vliva občanom zaupanje v pravilnost skupnih prizadevanj in jih spodbuja k nadaljnji aktivnosti. Ni se bati, da ne bi referendumski programa uresničili, čeprav bomo naše moči prihodnje leto usmerili tudi v izgradnjo mrliških vežic na Dovjem, obenem pa smo se odločili za obnovo naše šole.

Besedilo in slika: Stojan Saje

Pozornost kmetijstvu

JESENICE – Delegati občinske konference Zveze komunistov Slovenije na Jesenicah so svojo sejo zavrli sredi posvetili osebni zbor na področju kmetijstva in kmetijske politike v občini. Obravnavali so tudi uresničenje razvoja kmetijstva v bodoče.

Široka razprava predstavnikov jeseniške kmetijske zemljiške skupnosti, temeljne organizacije KZK Kranj, Koperacija Radovljica, pospeševalne službe v jeseniški občini, izvršnega sveta, družbenopolitičnih organizacij in krajevskih skupnosti je poudarila osrednja in dolga znana problema v kmetijstvu. Gre za nemarno košenje kmetijskega zemljišča in upadanje kmetijskega prebivalstva, ki ga je v jeseniški občini le še 1,6 odstotka. Ob tem so neurejena vprašanja organiziranosti kmetijskega zadružništva, davčne politike, varstva pri delu in zavarovanja ter drugega. Tudi pospeševalna služba

se srečuje z vrsto težav, predvsem pa bi potrebovala več denarja za svoje poseje.

Na osnovi razprave je konferenca sprejela več ugotovitev in sklepov. Osnova bodočega razvoja kmetijstva bo zlasti izdelava kmetijske karte, iz katere bo razvidno, kakšna in kolikšna bo kmetijska proizvodnja v prihodnje, prav tako pa bo opredeljena tudi sekundarna vloga kmetijstva. Komunisti si bodo prizadevali za urejanje cenovnih razmerij, uvažanje dohodkovnih odnosov, delovanje kreditno hranilne službe, ustrezno samoupravno organiziranost kmetov in pospešeno vključevanje kmetov v zadrugo. Dolžnost kmetijskih proizvajalcev bo vztrajanje na dogovorjenih ciljih, ki jih bo moč uresničiti le s konkretizacijo programov dela na posameznih področjih. Komunisti so tudi ocenili, da bodo odgovorni morali v bodoče prisluhniti drobnim težavam kmetov bolj kot doslej. S. Saje

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb (1)

Usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb je v lani skupnosti za zaposlovanje mlado področje. Ta skupnost se je v bistvu začela izvajati s 1. januarjem 1979, ko smo začeli izvajati določila zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidov. Ta zakon je tudi osnova za določanje pravic invalidnih oseb. Določa naslednje:

Za invalidno osebo, sposobno za zaposlitev, se po tem zakonu šteje oseba, ki še ni dopolnila 45 let starosti in se zaradi svoje invalidnosti ne more brez pomoči ustrezno zaposliti, nima pa lastnosti invalidne osebe s pravico do usposabljanja po drugih zakonih.

Usposabljanje invalidnih oseb se izvaja:

- s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu oziroma s prilagajanjem na delo v organizaciji družbenega dela ali pri zasebnem delodajalcu,
- s praktičnim delom, z izučitvijo določenega poklica oziroma s prilagajanjem na delo v invalidski delavnici,
- z ustreznimi oblikami usposabljanja v zavodih za usposabljanje invalidnih oseb,
- s pridobitvijo strokovne izobrazbe in usposobnosti po načelih in merilih za izobraževanje invalidov,
- s šolanjem na ustreznih šolah.

Skrb za usposabljevanje invalidne osebe zajema naslednje:

- pomoč pri izbiri poklica in delovnega mesta v sodelovanju z zavodi za usposabljanje invalidnih oseb,
- izbiro organizacije družbenega dela oziroma šole, kjer naj se invalidna oseba usposablja za delo in poklic,
- spremljanje uspešnosti in usposabljanja,
- materialno pomoč pri usposabljanju in pripravi na zaposlitev.

VRSTE INVALIDNIH OSEB

V strokovni službi skupnosti za zaposlovanje se prijavi osebe, ki niso v delovnem razmerju in jih zato štejejo kot iskalce zaposlitve. Določeno število iskalcev zaposlitve je takih, da jih pod običajnimi pogoji ne moremo zaposliti. To so:

- duševno prizadeti otroci in mladostniki iz osnovne šole s prilagojenim predmetnikom. Pri teh otrocih in mladostnikih so poleg mentalnega deficita prisotna še druga odstopanja na socialnem, emocionalnem, gibalnem področju, pogosto so slabega zdravja in imajo zmanjšano delovno sposobnost. Te osebe smo usposabljali s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu v OZD. Poleg ustreznega delovnega mesta pa je za te otroke in mladostnike pomembna še primerna delovna klima. Le tako pridejo do izraza tudi delovne privajenosti, ki jih duševno prizadet otrok prav gotovo ima in delovni karakter, ki ga mnogi zdravi otroci nimajo;
- osebe z okvarami centralnega živčnega sistema, perifernega sistema, lokomotornega aparata in osebe, pri katerih pride do težav zaradi kroničnih bolezni;
- osebe z duševnimi, vedenjskimi in osebnostnimi motnjami; pri teh osebah je potrebno izvajati psihosocialno rehabilitacijo, ki zahteva tesno povezovanje z zdravstveno skupnostjo in skupnostjo socialnega skrbstva.

Vse te osebe so obravnavane na strokovni komisiji I. stopnje. Komisiji sestavljajo zdravnik medicine dela, tehnolog, socialni delavec, psiholog in rehabilitacijski svetovalec. Naloga strokovne komisije je, da ugotovi preostalo delovno sposobnost osebe. Ta ocena služi za odločitev o obliki usposabljanja in časa, ki je potreben, da se oseba usposobi za konkretno delo v mejah njenih delovnih sposobnosti.

Marija Jelen

Ivan Kepec

Izguba še ni poravnana

Trčit – Razprava članov trčitskega izvršnega sveta o problematiki doma starostnikov Petra Uzarija se je s sukala predvsem okrog štirih vprašanj: kako namomestiti lansko izgubo, kaj ukreniti, da se letos ne bo pojavila, kako se odločiti glede možne razširitve bolnišničnega oddelka za tideset postelj in kako priti na konec neumnostim kritičnim opazkom o zavarovanju delavcev doma z varovanjem.

Nehotno od teh vprašanj, zlasti pa me prva tui, ni lahko rešljivo. 2,8 milijona dinarjev izgube, ki jo je dom, ustanovljen in še me polno zaseden, »pridelal« lani, bo treba pokriti. Toda, iz katerega vira? Če bi dom ne obratunal amortizacije, kot predlaga, bi izgubo nes znižal skoraj za polovico, vprašanje pa je, če bi bilo to pametno oziroma gospodarno. Vsekakor bi imela skupnost socialnega skrbstva kot ustanoviteljica doma določiti dodatna sredstva; najlaže iz ostanka tretjega občinskega samoprispevka za zagonske stroške poslovanja, ki so jih pozabili vračunati v malikobno.

Rešitev bo treba najti najkasneje do konca septembra. Izvršni svet bo

pri razreševanju sodeloval ter se vključil tudi v dogovarjanje z zdravstveno skupnostjo o višjem deležu za pokrivanje stroškov zdravniške nege oskrbovancev. Razkorak je namreč ob tem, da dom še vedno ni poln in zato tudi ne donosen v poslovanju in ob nekaterih drugih problemih, eden od vzrokov, da se utegne izguba pojaviti tudi letos. Zadržali bi jo lahko tudi na ta način, če bi stanovanjska skupnost priznala stroške amortizacije stavbe, česar pa ni niti dolžna niti voljna storiti. Dogovarjanje bo zato vsekakor še potrebno.

Člani izvršnega sveta so obravnavali tudi načrt za dograditev tridesetih novih postelj bolnišničnega oddelka v mansardi doma. Denar bi prispevala republiška skupnost pokojniško invalidskega zavarovanja iz sredstev, namenjenih za gradnjo stanovanj upokojevcem. Vendar pa izvršni svet meni, da se o naložbi ne bi smeli odločati brez predhodne strokovne ocene o njeni gospodarnosti.

Treba se bo odločiti, kakšen dom Trčičani želijo in potrebujejo. H. Jelovčan

Proslava
in ljudsko zborovanje
ob dnevu borca in Iskre

35 ustvarjalnih let

V soboto je bila v Kranju tradicionalna prireditev ob dnevu Iskre – Hkrati so proslavili tudi Dan borca – Iskra Elektromehanika je proslavila 35-letnico obstoja, dela in razvoja – Slavnostni govornik, predsednik republiškega izvršnega sveta Janez Zemljarič, je opozoril na najbolj aktualna vprašanja razvoja v letošnjem letu – Kulturni program so pripravili pevski zbor, recitacijska skupina in godba na pihala Iskre Elektromehanike – Iskra prejela odlikovanje predsedstva SFRJ – Nagrade Iskre – Na srečanju je bilo več kot 15.000 Iskrašev in njihovih svojcev iz vse Slovenije

»Letos, ob praznovanju 35-letnice ustanovitve Iskre smo se Iskraši zbrali v Kranju, da proslavimo dan borca in Iskrin jubilej. Delavci Elektromehanike vam vsem, kot organizatorji srečanja, izrekamo dobrodošlico z željo, da bi se v Kranju prijetno počutili in lepo proslavili naš skupni praznik.« je v pozdravnem govoru dejal predsednik kolegijskega poslovnega organa Iskre – gostiteljice Aleksander Mihev. »Letošnje leto,« je poudaril, »je eno najtežjih let za gospodarjenje, eno najtežjih tudi v razvoju Iskre, vendar tudi eno od uspešnih let, ko dosegamo pomembne rezultate na vseh področjih delovanja in s tem dokazujemo, da smo sposobni ustvarjati tudi v težkih zaostrenih pogojih gospodarjenja.«

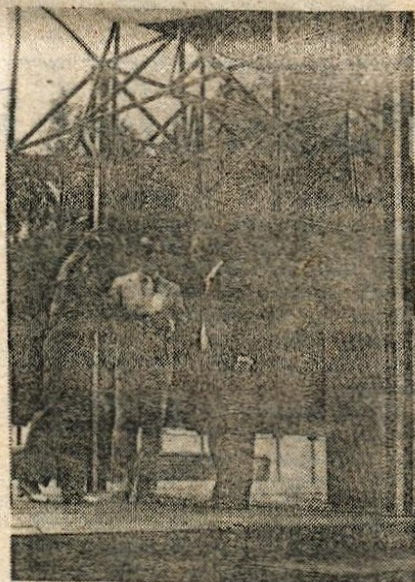
Za njim je zbrane Iskraše pozdravil predsednik kranjske občinske skupščine Stane Božič, ki je opisal pomen tako velike gospodarske organizacije kot je Iskra za Kranj in slovensko gospodarstvo ter čestital delavcem ob jubileju ter jim zaželel veliko delovnih uspehov.

Slavnostni govornik Janez Zemljarič pa je dejal, da Iskraši s svojimi srečanji na izvirni način ohranjajo spomin in utrjujejo zvestobo zgodovinskimi ciljem in uspehom boja delavskega razreda Slovenije in Jugoslavije, velikim pridobitvam zmagovitega revolucionarnega boja naših narodov in narodnosti proti oboroženim fašističnim zavojevalcem in zatiralcem.

Zatem je spregovoril o pomenu letošnjih zgodovinskih jubilejev ter o razvoju Iskre v 35 letih. Hkrati pa se je dotaknil naših najbolj aktualnih družbenopolitičnih vprašanj.

»V našem razvoju smo prišli do točke,« je dejal, »ko nam nakopičena in zaostrena materialna, ekonomska in druga neskladja in pritošlovja ter iz njih izvirajoče posledice objektivno ne dopuščajo več delati in živeti kot doslej. Zato smo že lani začeli načrtovati obsežne stabilizacijske aktivnosti, ki jih mnogokje, žal, ne izvajajo dosledno. Letos si odločno prizadevamo, da bi zmanjšali plačilni deficit in zadolževanje v tujini in preveliko domačo potrošnjo. V dveh letih hočemo in moramo za okrog 50 odstotkov zmanjšati tekoči letni državni plačilni bilančni primanjkljaj. Te naloge nikakor ne moremo več odlagati. Taka zahtevna opredelitev je povzročila precejšnje motnje v našem prekomerno uvozno odvisnem gospodarstvu. Te so se pokazale v vseh oblikah potrošnje. V istem obdobju smo morali plačati čez milijardo dolarjev več za nafto kot prej, čeprav se njen uvoz ni povečal. Ti in drugi objektivno neizogibni posegi v naš itak buren gospodarski razvoj in našo relativno preveliko porabo so razen premalo doslednega izvajanja dogovorjenih planskih usmeritev in uveljavljanja socialističnega samoupravljanja v vseh njegovih razsežnostih, bistveni vzroki naših dosedanjih težav. Zal jih marsikje premalo upoštevajo pri iskanju in oblikovanju poti za njihovo obvladovanje.«

Sedanji družbenopolitični trenutek je tak, da moramo resniče-

no spremeniti svoje obnašanje v boju za gospodarsko stabilizacijo. Naš izvoz na konvertibilno tržišče peša, zlasti v najrazvitejših državah. Iz teh držav istočasno največ uvažamo, zlasti opreme in tehnologije. Zmanjšujejo se nam devizne rezerve, povečalo se je najemanje vse dražjih, kratkoročnih kreditov. Zato smo prisiljeni omejevati uvoz opreme in deloma tudi reprodukcijskih sredstev.«

V nadaljevanju je predsednik slovenskega izvršnega sveta spregovoril o ukrepih, ki se pripravljajo, da bi ta in druga negativna gibanja, ki slabijo prizadevanja za stabilizacijo

gospodarstva, odpravili ali vsaj omejili. Pri tem je še posebej naglasil, da letos proizvodnja julija in avgusta zaradi dopustov nikakor ne sme zastati in, da je potrebno letni odmor organizirati tako, da bo proizvodnja tekla nemoteno.

Nagrade Iskre za leto 1981

Vsako leto ob dnevu Iskre podelijo tudi najvišja priznanja Iskre – nagrade Iskre. Letos so jih prejeli:

Franc Križnar za življenjsko delo na družbenopolitičnem in samoupravnem področju

Alojz Grčar za organizacijo in razvoj delovne organizacije

Marko Štular za delo na inovacijskem področju

Jože Eržen za uspešno poslovalno delo

Vera Balantič za uspešno delo in doprinos k razvoju samoupravljanja

Vojnotehnični inštitut Beograd za prenos raziskovalnih dosežkov v Iskrino proizvodnjo

Svoj govor pa je sklenil z mislijo: »Iskra je v sedanjem planskem obdobju prevzela velike obveznosti in sicer naj bi letno kar za 8 do 10 odstotkov povečala obseg proizvodnje. Tak načrt bo terjal veliko truda, veliko več znanja in povezovanja z raziskovalnim in izobraževalnim delom. Iskra se bo morala še bolj kot doslej vključevati v mednarodno delitev dela in prodirati na zunanje tržišče. Vse temeljne organizacijske morajo izboljšati gospodarjenje, kvaliteto in konkurenčno sposobnost. Večjo pozornost velja nameniti samoupravnim družbenoekonomskim odnosom

med temeljnimi organizacijami v delovnih organizacijah in med njimi, da bi se te lahko še močneje uveljavile. Nujno je tudi večje in intenzivnejše samoupravno, dohodkovno in proizvodno povezovanje Iskre v slovenskem in jugoslovanskem prostoru. S tem bo moč najhitreje izboljšati oskrbo z reprodukcijskimi sredstvi, samoupravno združevati sredstva za nove naložbe, doma in v drugih republikah in pokrajinah ter v tujini. Več ko bo gospodarskih vezi, bolj učinkovito bodo delovale zakonitosti jugoslovanskega trga.«

Pozdravno pismo predsedstvu socialistične federativne republike Jugoslavije

Delavci SOZD Iskra in občani Kranja, zbrani na tradicionalni slovesnosti ob dnevu borca – Dnevu Iskre, ki je letos v počastitev 35. obletnice ustanovitve Iskre organizirana v Kranju, vam pošiljamo delovne pozdrave in najboljše želje za uspešno delo.

Ponosni smo, da je bila naša pot uspešna, prav tako kot razvoj naše samoupravne socialistične Jugoslavije. Iskra je v 35 ustvarjalnih letih iz majhne tovarne prerasla v 30.000 članski delovni kolektiv, ki danes zavzema pomembno in odgovorno mesto v naši družbi. Po svojih najboljših močeh se bomo trudili, da bomo tudi v bodoče svojo vlogo še utrdili z doslednim uresničevanjem ciljev ekonomske stabilizacije, vsestransko krepitvijo samoupravnih odnosov ter utrjevanjem bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Pri tem nam bodo v veliko oporo besede našega voditelja in vzornika tovariša Tita, ki nam je ob obiskih v Iskri dajal koristne napotke za naše nadaljnje delo.

Zagotavljamo, da si bomo v današnjem času še posebej prizadevali za dosledno izpolnjevanje sklepov tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije in tako prispevali k utrjevanju vloge delavca-samoupravljalca v samoupravi, socialistični Jugoslaviji. Delavci SOZD Iskra

izvoza v preteklem srednjeročnem obdobju 22,8 odstotka. Od 22,5 milijona dolarjev izvoza leta 1976 se je do leta 1980 izvoz več kot podvojil, saj so lani prodali na tuje za 53,5 milijona dolarjev. Vrednost uvoza pa je v Elektromehaniki naraščala letno za 6,9 odstotka. Osebnih dohodkov in sklad skupne porabe je nominalno naraščal po letni stopnji 20 odstotkov, dohodek pa se je večal za 26 odstotkov v povprečju, kar pove, da je bila izvajana gospodarna delitev ustvarjenega poslovnega rezultata.

Tudi v srednjeročnem obdobju do leta 1985 Iskra v Kranju načrtuje dokaj visoko rast proizvodnje. Ob pospešeni elektrifikaciji in uvajanju računalništva delovna organizacija predvideva, da bo proizvodnja rasla letno za 14 odstotkov. Še bolj ambiciozni so proizvodni načrti, saj le-ti predvidevajo, da bo izvoz naraščal letno za 19 odstotkov, kar bo omogočilo podvojitev izvoza v tem srednjeročnem obdobju.

Prav gotovo je res, da je Iskra v Kranju dosegla tak razvoj tudi zaradi načrtne kadrovske politike in stalne usmerjenosti v pridobivanje znanja. Sedaj ima ta delovna organizacija izmed 9.866 zaposlenimi 702 delavca z visoko in višjo izobrazbo, 1.519 delavcev s srednjo in 2.955 kvalificiranih in visokokvalificiranih

delavcev. To je polovica vseh zaposlenih. Poleg tega ima Iskra v Kranju 839 študentov na visokih in višjih, srednjih in poklicnih solah, ob delu pa se izobražuje 786 delavcev. Te številke kažejo, da se v Iskri ustvarja pravo bogastvo strokovnih kadrov, ki jih bo Iskra glede na svoje programske usmeritve, v prihodnjih letih nujno potrebovala.

Z ukazom predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije št. 14 z dne 9. marca 1981 je delovna organizacija Iskra Elektromehanika Kranj

ODLIKOVANA z redom dela z rdečo zastavo

V utemeljitvi za podelitev tako visokega odlikovanja je med drugim navedeno, da ima razvoj delovne organizacije Iskre Elektromehanike Kranj vse značilnosti podjetij, ki so pričela s skromnimi močmi in velikimi ter zahtevnimi načrti, kjer so delavci z napori in prizadevanji, povezanimi z obnovo domovine, načrte tudi uresničili.

V Strojni tovarni Kranj, ki se je 8. marca 1946. leta preimenovala v Iskro, je bilo zaposlenih 852 delavcev. Danes pa šteje ta kolektiv 10.000 delavcev, ki obvladujejo proizvodnjo na področju telefonije, računalništva, merilno-regulacijske tehnike in električnega ročnega orodja, pomembno za domači in tuji trg. Iskra je dosegla tudi pomembne rezultate na področju samoupravnih odnosov, družbenopolitične aktivnosti in družbenega standarda zaposlenih.

Niz krstnih uprizoritev

Na naslednja sezona bo v kranjskem Prešernovem gledališču prinesla nekaj novosti — Umetniški svet je izbral številnimi besedili

Kranj — Prešernovo gledališče je v kratkim prek umetniškega svetovanja okvirni program za naslednje igralno obdobje. Svet je izbral med 33 različnimi dramskimi deli, ki upoštevajo slovenske in svetovne novosti ter svetovno dramatično.

Na sedem slovenskih krstnih uprizoritev vsebuje izbor, štiri uprizoritve jugoslovanskih avtorjev, ki niso bili igrani v Sloveniji, tri svetovne dramatične, ki bi bili predstavljeni pri nas. Tako nastavljen program je za predvsem v želji, da bi se že dramske naslove skušala poročno definirati repertoarna kranjskega gledališča v naslednjih letih.

Enajst programa se je umetniški svet odločil za komedijsko noviteto *Hadžiha Glavnik*, ki je bila meseci uprizorjena prvič v Kranju, za dramo *Vitomira Zupana*

Stvar Jurija Trajbasa, ki bo sploh prvič uprizorjena ter za znamenito satiro na sestankomanijo *J. Kesarja Kaj je mogoče, tovariši, da smo mi vsi volji*. V okviru abonmajskega repertoarja za odrasle bo ponovljena odlična uprizoritev *Mrožkovih Emigrantov*, ki jih abonmajsko občinstvo še ni videlo.

Umetniški svet je okvirno določil tudi tiste uprizoritve, ki bi jih ob skromnih možnostih lahko uprizorili zunaj redne dejavnosti. Podprl je *Mrožkov Strip tease* in pri nas nepoznano grotesko *Harolda Pintarja Strelni jašek*.

Za mladino oziroma najmlajše obiskovalce gledališča že pripravljajo adaptacijo znamenite *Shakespearov* komedije *Sen kresne noči*, ob novoletnem praznovanju pa bo uprizorjena *Pekarna Mišmaš Svetlane Makarovič*.

Pri lutkovnih uprizoritvah je potrebno opozoriti na novo adaptacijo *Andersenovega Vžigalnika*, ki jo je pripravil Franček Rudolf ter na simpatično lutkovno igrice *Fidli Fadli Libuše-Martinkova*.

Program je gotovo zahteven, vendar lahko upamo, da bo uresničen kot je bil v pravkar sklenjeni sezoni. Gledališče bo tudi v prihodnje odprto predvsem za domače dramske pisce, razen tega pa za vse pametne pobude, ki lahko kakorkoli pripomorejo k razcvetu kranjske hiše.

M. L.

Med knjigami

KRANJ — Ob koncu šolske leta so v kranjski pionirski knjižnici izdali brošuro, mladim bralcem, ki v lepe knjižne prostore večkrat zaide, da dobro poznajo pod imenom *Med knjigami*. V njej je nekaj straneh orisano delo kranjskega oddelka, v katerem so po preselitvi znova zvezele pester pedagoške oblike kot so na primer vrtec na obisku, razred na obisku, ure v knjižnici, knjižne uganke, teatralne razstave in niz drugih.

Na kratko so predstavljene katere nove knjige za otroke in mladino, v portretih sta Alenka Bole-Vrabelj in Berta Golob, ki obe sta za najmlajše, pa še nekaj zanimivega lahko najdemo, ko listamo po dokaj novem zvezku.

Na kratko opozorilo mladim bralcem; pionirska knjižnica bo med počitnicami ob odprtju vsak dan od 8. do 12. ure, ob sredah pa od 8. do 10. ure.

H. J.

Umetnik kot narodov dekor

Milan Batista

Na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je diplomiral 1951. leta grafiko pri Božidarju Jakcu. Tudi v svojem kasnejšem ustvarjalnem delu se je držal predvsem te zvrsti. V slikarstvo je sicer posegal, vendar nikoli ne globlje.

Kot grafik in slikar je razstavljal po vsej Evropi, v Italiji, Avstriji, Franciji, Nemčiji, Poljski, Češkoslovaški, Veliki Britaniji, Danski. V svojih delih obravnava predvsem človeka in okolje, v katerem živi, kritični pogled do današnjega modernizirane sveta.

»S preprostim sredstvi skušam izpovedati človekove odnose do drugih ljudi in do okolja. Zato se mi človek vedno pojavlja povezan z elementi arhitekture, simboliziranimi drobci prirode in z drobnimi predmeti. Delam v ciklusih. Nekako uspešni ciklusi so predvsem *Povest malega mesta*, *Bogovi so težji*, *Tehnični elemen-*

ti, *Portret, Daphne* in nekateri drugi.«

Ceprav ima Milan Batista izdelan lasten stil, se vsak njegov opus nekoliko razlikuje v njem. Ni suženj stila.

»Doselej sem se veliko pečal tudi z eksperimentacijo posebnih tehnik, predvsem slikanja z voskom oziroma enkavstiko. Od večjih vidnih del pa naj omenim likovno opremo hotela *Maestoso* v Lipici, motela v Kozičnici v Kranju pa še nekaj bi jih lahko naštel. Ta dela so zasnovana kot projekti, ki se z različnimi tehnikami in različnimi deli vklapljajo v celote. Njihov smisel je predvsem v vizualni komunikativnosti, ne toliko izpovednosti. Umetnik namreč ni le izpovedni kreator svojih občutij in miselnih teženj, temveč tudi delavec, ki se mora prilagoditi v sklopu svojih estetskih dogmanj uporabnosti. Žal zavrnijo

nekatera taka današnja dela preveč površinsko oziroma zgolj dekorativno.«

Trenutno Milan Batista ustvarja zgodovinski lik tirolskega kmečkega voditelja iz 1523. leta Mihaela Gaismaierja, ki ga bo predstavil v približno dvajsetih velikih ilustracijah in grafični mapi desetih barvnih lesorezov ob 450. obletnici njegove smrti. »Delo so mi ponudili v Innsbrucku in sem ga sprejel predvsem zato, ker se mi je zdel v tem okolju skoraj neznan kmečki voditelj s svojim programom političnih, gospodarskih in socialnih reform morda eden od najsvetlejših, žal pozabljenih, osebnosti zgodovine Tiroleke. Vpada v čas velikega nemškega punta in verskih reformacij.«

Delo Milana Batista je velikokrat skrito v malo znanih listinah za vse mogoče pohvale, nagrade, diplome, pohvala in podobne namene. V teh listinah

skuša ohraniti pisano črko kot izrazno sredstvo in vnesti v tekste z likovnimi sredstvi topli, human občutek.

Ravno tako malo znani so akvareli, ki lahko našega obiskovalca presenetijo v alpskih domovih Grossglocknerja ali v alpinističnih muzejih Avstrije. Podobno je z ilustracijami s pedagoško etično in moralno vsebino.

»Po akademiji sem se posvetil predvsem likovni pedagogiki in jo skušal z drugimi mladimi likovniki spremeniti. Iz toge, neustvarjalne likovnosti nam je uspelo razviti čudoviti svet otroške risbe, ki je dvignila likovne sposobnosti naših otrok na zavidljivo vrednost. Kot predsednik likovnih pedagogov Slovenije sem ustanovil otroški biennale, ki pa, žal, ni postal tradicionalen. V Kranju sem osnoval center za estetsko vzgojo, ki je odigral svojo pozitivno vlogo, saj je iz vrst otrok izšla mlada generacija slikarjev, filmarjev, režiserjev in drugih umetnikov.«

Vse življenje se s slovenskimi likovniki skušam družbeno dopolniti do primernega statusa likovnega ustvarjalca, ki je v marsičem še nedorečen in prepušča umetnika preveč vplivu drugih likovnih delavcev, kritikov, na primer, ter ustanov, ki se pečajo z likovnostjo; galerij, muzejev. Iz svoje prakse naj navedem zgolj stavek iz kranj-

Dvojica v mali galeriji

V mali galeriji Mestne hiše v Kranju razstavljata slikar Ivan Bogovčič in kipar Boris Sajovic

Z DRUGE STRANI OBRAZA

Ivan Bogovčič je svoj avtoportret, s katerim se je predstavil v katalogu k razstavi v mali galeriji Mestne hiše v Kranju, upodobil kot odrezano glavo na krožniku. Tako so na podlagi krščanske ikonografije slikali Janeza Krstnika.

So Bogovčiča navdihnile stare slike ali, še bolje, gotoske plastike, ki jih je, specialist restavrador, reševal propada? Se je morda Bogovčič poistovetil s Krstnikom, ki mu je plesala Saloma — je Saloma zanj prisposoda umetnosti, v katero se je uprl črno zrklo avtoportreta?

Umetnost, zaradi katere si lahko ob glavo, ob pamet, se samo njej posvečaš, si njen zato, ker je nedosegljiva, ker ji je slikar zmožen odstraniti tistih nekaj tančic, a njeno bistvo ostane še vedno zastrto in ga slikarjevi očesi, ono črno zrklo in ono svetlo-slepo, le slutita. Je glava zato brez telesa naslikana, ker roki ne bi mogli doseči zadnje tančice skrivnosti?

O vsem tem se sprašujem, premišljam, ko gledam razstavo Bogovčičevih slik; tudi s portretirancev odstranjuje vse, kar so si nadelji za vsakdanjost: masko vzvišenosti, neprizadetosti. Pred nami so naenkrat gole osebe, čeprav imajo naslikano obleko. So takšne, kakršne v resnici so: skoraj karikirane značajske poteze upodobljenec izstopajo pred neverjetno prodornim slikarjevim pogledom, ki brutalno lušči z modela

vsa naličja in podaja bistvo osebnosti zdaj z značilno kretnjo zdaj z držo ali s celotno pojavnostjo. Znanca bi spoznal po teh poudarjenih posebnostih, četudi mu slikar

ne bi naslikal obraza! In še stopnjuje jih s kompozicijo, izrezom, predvsem pa z barvo.

Bogovčič si je ustvaril poseben barvni svet, s katerim lahko »iz načina razporejanja barvnih gnot po slikarski ploskvi ugotavljamo stabilnost ali labilnost portretiranceve psihične konstelacije.«

Z estetskega stališča so me nekatera vprašanja še posebej zanimala. Toda v tem kratkem zapisu bodo ostala brez odgovora: vprašanje posebnega pristopa v portretnem slikarstvu, ki bi mu ob bok lahko postavili samo še Stupičeve portrete; vprašanje dokončnega pokopa principov meščanskega mišljenja o portretu, ker slikar gradi portret na osnovi »notranjega modela«, na iracionalnem in fantazijskem, v strahu pred urejenostjo, na vznemirljivi napetosti protislovij ter trenutkom »nepričakovanega nereda in presenetljivih nesorazmerij« (Aragon).

KOMORNA IZVEDBA PLASTIKE

V istem razstavnem prostoru razstavlja male plastike akademski kipar Boris Sajovic. Najprej bi pomislili, da je kiparski del razstave vstavljen kot dopolnilo, da sta se našla kipar in slikar skupaj samo zaradi tega, ker oba opravljata isti poklic, restavratski, sicer eden v Kranju in drugi v Ljubljani. Vendar pa imata zgolj po naključju nekaj skupnih točk.

Mala plastika Borisa Sajovica teži vse bolj v poenostavljanje oblik, kar bi lahko razlagali kot zavestno usmerjenost k lastnim izhodiščem in kot vero v moč svojevrsnega asketizma forme, ki vsebuje živo in

aktivno metaforo o bistvu plastike. Prav potreba za strogo definicijo forme, ki se vedno znova zadržuje blizu jasni čitljivosti motiva, je značilna kiparjeva poteza. Motiv mu je osnova, a to osnovo oblikuje in tudi preoblikuje z odzemanjem vsega odvečnega, kar bi zameglje-

valo pogled na karakter materiala, v katerem kipar ustvarja.

Glina je tista, ki privlači Sajovica že od nekdaj: v začetnem obdobju svoje ustvarjalne poti se je z žgano glino močno približeval grški mali plastiki. Danes se odpušča te danemu lepotnemu idealu in postaja bolj grob. Formo obdeluje sumarno in v širokem planu ter brez posebno akcentuiranih detajlov, medtem ko so posamični plastični poudarki dani tistim mestom, kjer »se izraziteje javlja notranje življenje v figuri, vendar je njen odnos do obdajajočega sveta prej pasiven kot dinamičen« (Avguštín).

Pasiven odnos bi lahko utemeljili s primerjavo, da kolikor bolj se kipar odmika svetu grških figuric, toliko bolj se približuje odlitkom v Pompejih pod lavo očuvanih obrisov teles. Morda je tudi to vzrok za odmik od figurlike z vsemi njenimi pritliklinami. Približuje se oblikovanju, ki ima značilne poteze nekega svojevrsnega arhaiziranega antropomorfizma. Boris Sajovic je dokazal, da tudi plastika v komorni izvedbi lahko obdrži trdnost v sebi zaključene celote in moč obvladovanja forme nad prostorom, in to popolnoma, kar je značilna poteza plastične občutljivosti.

In še nekaj je, kar je značilno za Sajovica: skromne so njegove plastike, a vendar polne odgovornosti, s katero se loteva svoje naloge, resnosti kiparskega delovnega postopka, kjer ni nobene prenapetosti in kjer je vsak detajl, dozdnevno pomemben, deležen reševanja s stališča obravnavanja celotnega problema.

Andrej Pavlovec

skih razmer. Citiram razlago Gorenjskega muzeja iz leta 1978: »Likovni delavec je lahko posredno po svojih delih predmet obravnave galerijskih in muzejskih delavcev.« Zaradi tega v Kranju še vedno ni razrešen samoupravni status galerije ali ustanove, kjer bi lahko likovni delavci sami krojili lastno usodo.«

Nerešeni problemi kot so galerije, ateljeji, prodajna politika oziroma nagajevanje dela ostajajo še naprej v mejah malomeščanske miselnosti. V njej je umetnik nekaj posebnega; kot narodov dekor ali roža za praznik, ne pa delavec, ki se s svojim delom vključuje v svobodno menjavo dela.

Pri svojem pedagoškem delu in pri popularizaciji likovnosti sem vedno in včasih tudi na škodo lastne ustvarjalnosti skušal razvijati smisel in zanimanje za likovni svet pri vseh ljudeh, otrocih in ljubiteljih. Likovnost kot tipično ustvarjalno delo, ki združuje razum, občutja in fizično delo, je izjemno pomembna za oblikovanje človekove osebnosti. Razvija voljo, pogum, odkritost, moralne in estetske vrednote.

Cesta II.

spretnost, iznajdljivost... Prav zato me ne motijo tisoči in tisoči ljubiteljev, ki skušajo izraziti svet samega sebe. Žal se veliko amaterjev špekulativno spremeni pod raznimi nazivi, med katerimi je najbolj zvenec naivna umetnost, v pridobitnike, ki poneumljajo resnični smisel likovnega sveta s poplavo kliča vseh mogočih oblik. Kultura kakor tudi umetnost je le ena. Lahko je dobra ali slaba, ni pa meja med profesionalno in ljubiteljsko.

O kulturi nasploh zadnje čase kaj malo razpravljam, saj imam po dolgih letih dela v vseh vidnejših organizacijskih naslovih, od slovenskega kulturnoprosvetnega zbora do zveze kulturnih organizacij

Slovenije in drugih, o njej določen, žal, ustaljen pogled. Zdi se mi, da se kultura zapira v administrativne mape, ki bodo ostale zaprte na policah. Kultura je živ kontakt z ljudmi, nenehno delo, aktualnost, akcija, je tisto najgloblje, ki oblikuje in utrjuje človekovo etičnost, moralno in dviguje posameznika ter celotno družbo v človeka vredno skupnost vseh ljudi. Tega pa ni mogoče doseči zgolj z birokratskimi posugi, akti, le z organizacijskimi shemami, ampak je za to potrebno nekaj, na kar poudarja pedagogika, ko trdi, da se človek oblikuje, vzgaja, izobražuje ne le v mladosti, ampak do svoje smrti.«

H. Jelovčan

JANKO BRUN 19

• • •

...

Za tuji in firmami kot so Volkswagen, Ford, General Motors so nastile tovarne za druge potrošne dobrine: kemije, farmacevtske, elektroindustrije, ki je vsa privlačila ugoden trgovinski položaj z obilico vode, elektrike, naravnih surovin in delovne sile. Rezervirali so skoraj neizmerno, saj jih dopolnjujejo priseljenci iz ostalih latinskih dežel.

dobna srečanja in nastope. Ljudje so zadeli za polnimi pljuči in dajali duška svoji sprostosti. Muslimani, Srbi in Hrvati, vsi so se vključevali v to burno dogajanje. Vse to življenje se je v glavnem odvijalo zvečer in ponoči, ker je obstajala nevarnost bombnih napadov. Podnevi smo bili bolj delavni in smo se ubadali s problemi, mobilizirali smo in vključevali mlade v oborožene enote, kolikor je bilo zanje orožja. Za tiste pa, za katere še ni bilo orožja, smo organizirali razne delovne akcije n.p.r. čiščenje ruševin, urejanje mesta in pri raznih drugih delih, kjerkoli je bilo pač potrebno. Kljub naporom, intenzivnemu delu in slahem, ki so me obdajale, sem s tudij jaz vključeval v vse to razpo-

povzročila začasno krizo narodno-nikove postojanke v Prijed

16

Rudi Čajavec je 4. junija letel nad Banjaluko in bombardiral ter mitraljiral sovražne položaje. Ko se je vračal z bojnega poleta, je bil zadet od sovražnikovnega protiletalskega topništva in je moral prisilno pristati nedaleč od Banjaluke na četniškem ozemlju. Bil je ranjen, vendar sem mu bil z mojim prijateljem pri tistem delu zelo malo izkušen in konkretnega znanja, zlasti glede gospodarskih vprašanj. Tudi jaz sem prvič gradil nekaj novega, ko smo si takrat zamisljali, kako na bi gradili nov svet na ruševinah starega. Čeprav so bili z današnjo vidiko vsa ta vprašanja

Skoraj ves čas, ko je bil Prijedor v naših rokah, sem se zadrževal v mestu in neposredno vodil politično delo pri organiziranju ljudske oblasti in sprejemanju odločitev glede vprašanj, ki so pritikala na nas. Priznam, da mi ni bilo najmanj lahko. Ljudje so pričakovali od partije stališč za rešitev vseh mogočih vprašanj, ki so se vrstila kot na tekočem traku. Bi sem res sekretar okrožnega komiteja, vendar sem imel kot novinec pri takem delu zelo malo izkušenj in konkretnega znanja, zlasti glede gospodarskih vprašanj. Tudi ja sem prvič gradil nekaj movega, ko smo si takrat zamisljali, kako na bi gradili nov svet na ruševinah starega. Čeravno so bila z današnje vidike vsa ta vprašanja

povzročila začasno krizo narodno-nikove postojanke v Prijedo

OBKOLITEV

Vseljudska vstaja v Bosni in Hercegovini, ki je tako silovito izbruhnila v poletju 1941. je zavzemala vedno večji obseg. Partizani so osvobodili veliko območje, okupatorju presekali pomembne strateške komunikacije in mu odvzeli mnoge surovinske baze. Oborožene sile vstaje so se vedno bolj organizirale in rastle in tako se je narodnoosvobodilna vojska silno okrepila tako po številu kot po oborožitvi. Ustaške in domobranske kolaboracionistične sile NDH niso zmogle položaja obvladati. Tudi četniška izdaja, ki je sicer povzročila začasno krizo narodno

Zbor borcev Prešernove brigade

Borci VII. SNOUB Franceta Prešerna se bodo skupaj z občani in mladino zbrali v soboto ob 10. uri v Ribnem pri Bledu, da bi počastili obletnico ustanovitve slavne, edine Gorenjske brigade, ki je bila ustanovljena 12. julija 1943. leta v Davči.

Srečanje borcev Prešernove brigade v Ribnem ni slučajno. Brigada je v maju 1944 likvidirala nemško orožniško postajo v Ribnem in obratno s tremi nemškimi prisiljenci, ki so se naselili na slovenskih domačijah v Koritnem. Akcija je bila na izredno izpostavljenem območju v trikotju Radovljica, Bohinjska Bela, Bled, koder so bile močne nemške postojanke. Gradnikova brigada je napadla v Spodnji Radovni ter postojanki Spodnje in Zgornje Gorje. Akcija 31. divizije je bila izredno drzna in uspešna. Takrat je bilo na Bledu, Bohinjski Beli in Radovljici 1040 sovražnikovih vojakov, v Kamni gorici in Jesenicah pa je bilo nadaljnjih 1100 sovražnih vojakov.

Zmeda med sovražnikom zaradi drznega vdora Prešernove in Gradnikove brigade v blejsko kotlino je bila še toliko večja, ker so s težkim minometom izstrelili štirinajst min na Bled, Radovljico in Lesce. Čeprav napad ni imel kakih posebnih vojaških posledic, je za Nemce pomenil hud poraz. Partizanske brigade so nekažnovane vdrle na prag Bleda in tam napadale skoro vso noč. Prebivalstvo Gorenjske pa je dobilo veliko zaupanje v moč NOB.

Največji udarec za brigado je bila smrt namestnika komandanta I. bataljona Jožeta Valanta-Skale, ki je padel v neposredni bližini doma.

Štab 31. divizije 9. korpusa NOV in POJ je vsem borcev politkomisarjem, podoficirjem in oficirjem emot 3. SNOUB Ivana Gradnika in 7. SNOUB Franceta Prešerna za njihovo drznost, iznajdljivost v borji, za bliskovito in uspešno manevriranje po sovražnikovem terenu ter za vestno izvrševanje povelj, izrekel priznanje in pohvalo.

V soboto, 11. julija 1981 ob 10. uri se bodo Prešernovcem pridružili na srečanju v Ribnem prebivalci Gorenjske in obujali spomine na NOB. Kulturni program DPD Svoboda Ribno bo prijetna poživitev, vsi pa bodo zaplesali ob zvokih orkestra JLA.

Turistično društvo Predvor

Ob 50-letnici novi prostori

Predvor – Turistično društvo Predvor bo prihodnje leto slavilo 50-letnico delovanja. Poleg turističnega društva Kranj, ki je slavilo že 100-letnico, je to drugo najstarejše turistično društvo v kranjski občini. Skupaj s podmladkom ima društvo okrog 900 članov in je tako med najštevilnejšimi v občini in tudi v Sloveniji. Za vsestransko aktivno delo pa je društvo v zadnjih letih že prejelo priznanja Turistične zveze Slovenije, Gorenjske turistične zveze in skupščine občine Kranj.

V začetku tedna so se člani društva sestali na rednem občnem zboru. Ugotovili so, da se število gostov v zasebnih turističnih sobah iz leta v leto povečuje. Mnogim lastnikom stanovanjskih hiš je namreč društvo pomagalo, da so pod ugodnimi pogo-

ji uredili turistične sobe. Pred leti so uredili tudi turistično poslovalnico, v kateri danes zaradi pomanjkanja prostora za druge dejavnosti v krajevni skupnosti, ne morejo več delovati. Zato so zdaj sklenili, da bodo zgradili novo turistično poslovalnico, na lokaciji, ki so jo izbrali že pred skoraj 20 leti. Precej denarja so že zbrali člani sami, nekaj so prispevale delovne organizacije in drugi. Zdaj pa upajo na širšo družbeno pomoč, da bi tako ob svečanosti ob 50-letnici že imeli nove prostore.

Omenimo še, da je društvo vsa leta skrbelo za urejenost kraja, da so redno nameščali smetnjake, vzdrževali klopi, kašipote in opozorilne table, organizirali očistevalne akcije in podobno. Naloga, ki so si jo tokrat zadali, ni majhna, vendar upajo, da jo bodo uresničili.

Dve plošči – dva spomina

V Olševku in v Kokri so v nedeljo odkrili spominske plošče partizanskim kurirskim postajam in tako počastili dan borca in štiridesletnico vstaje.

V Olševku, kjer so spominsko obeležje postavili na procelje njihove osnovne šole in hkrati počastili tudi krajevni praznik, je zbranim govoril prvoborec Franc Puhar-Aci. Orisal je takratno vstajo na smrt obsojenih narodov, dosedanja štiri desetletja obnove, graditve ter oblikovanja samoupravnosti naše družbene ureditve in zatem zlasti poudaril današnje naloge še živčih borcev, ki nikakor ne smejo obstati kot veterani marveč stalno aktivno sodelovati z mladimi nasledniki pri premagovanju današnjih ekonomskih in drugih težav. O delu in nalogah tamkajšnje kurirske postaje G-20 pa je govoril takratni kurir Štefe Stanko-Zdenko. Zatem je šolska mladina dopolnila prireditve s simpatičnimi recitacijami.

Nepričakovano veliko ljudi se je zbralo pri oddaljenem Suhadolniku nad Kokro, kjer so odkrili spominsko ploščo nekdanji kurirski postaji G-18. Ta kmetija pod Grintovcem oz. pod Kalškim grebenom je znana zlasti ljubiteljem gora in je bila tudi zatočišče nekdanjim partizanom in kurirjem. Številnim udeležencem: planincem, izletnikom, nekdanjim borcev in kurirjem, med katerimi je bil tudi Tine Zaletel, prvi kurir tega območja sploh, je spregovoril dr. Avguštin Lah o pomenu in oblikah partizanskega boja in kurirskih zvez. Še podrobneje o delovanju in o žrtvah tamkajšnjih kurirjev pa je govoril preživeli kurir Lavtar-Riko, nakar je takratni komisar tega, četrtega sektorja kurirskih postaj

Jože Peklaj-Krištof odkril spominsko obeležje. Program je dopolnila mladina z recitacijami in pesmimi nakar je sledilo prijetno tovariško srečanje.

V sklopu letošnjih jubilejnih proslav naše začetne borbe bo (proslav jih je že bilo) na Gorenjskem obeleženih 39 nekoč delujočih kurirskih postaj na tem območju. Domala vse te prireditve se ob aktivnem sodelovanju krajevnih organizacij, šol in mladine nepričakovano razširijo na splošno manifestacijo naše pripadnosti ter pripravljenosti za delo in pot po skupnih izbojevanih smernicah naše samoupravne svobodne skupnosti.

K. M.

VAŠA PISMA

RAZMIŠLJAMO O...

Človeku je naravno okolje kot dobrina, ki ga spremlja, razveseljuje in mu krajša težke življenjske trenutke. Še v sanjah si ne moremo predstavljati življenja brez vitalne, spodbujajoče narave. Vendar ob takim stopnjevanju naše brezbriznosti si to ne bo mogoče le v meglenih orisih zamišljati, ampak bo postalo stvarnost. Naši potomci bodo mogoče že »uživali« umetne dobrine; narava se bo morala umakniti v oddaljene, očesu skrite rezervate. Ampak za to »veselje« bomo odgovorni mi, ki imamo še vedno ozke, malo-meščanske poglede in zvrčamo krivdo v tej svoji zaprtosti drug na drugega. Če že mora na rodovitnih poljih in gosti tkanih gozdovih rasti beton in asfalt, potem naj ljudje vsaj okrog svojega plota poskrbe za znošno, normalno življenje.

Ali smo se že kdaj z odprtimi očmi sprehodili po mestnih ulicah, kjer je večji pretok ljudi, samopostrežne trgovine, avtobusne postaje, kioski s toplimi obroki...? Smo opazili, da se ceste, parki in travnate preproge dušijo pod množico odvrženih odpadkov? Nas je že kdaj zalila rdečica sramu zaradi tega? Ali pa nam je vid in razum že povsem otopel, da tega sploh ne opazimo več in tudi sami mimogrede odvržemo kos embalaže pred sosedov prag. Res, nesnaga odlagamo čim dlje od domačega plota, naj se drugi »kopljejo« v njej. Če pa opazimo pred lastnim pragom odpadke, ki jih je vrgel naključni sprehajalec, se že jezimo na neučinkovitost komunalne službe, na premajhno število posod za odlaganje smeti, na barbarsko kulturo itd. Vendar so minili časi, ko smo krivdo valili samo na komunale in bomo morali najprej pri sebi razčistiti o odgovornosti nas samih, kajti z umiranjem narave umira tudi človeštvo.

Še zadnji biser, na katerem se je lahko odpotilo oko in brez strahu opazovalo lepoto pokrajine, so uničili brezvestni nedeljski izletniki in zasičili gozdove in planine s plastiko in ostalimi negnilečimi odpadki.

Ali smo še vedno barbarski narod, ki mu le prisila in zakonska določila pridejo do živga? Potrkajmo na našo vest in se vsaj včasih zamislimo o teh perečih problemih varstva okolja. Ne pustimo se predati valovom potrošniške automatizacije, ki nam krha čustva do lepega, življenjskega.

Janez Jelenc
Škofja Loka

Črtomir Zorec

POGOVORI O TRŽIČU, NJEGOVIH KRAJIH IN LJUDEH

(6. zapis)

Čas bi že bil, da se spod Ljubelja spustim po prelepi gorski cesti v dolino, v Tržič. To je pomanjševalnica za trg, ki pa velja že od 28. novembra 1926 tudi uradno za mesto. In se kot zadnje uvrstilo v venec starih srednjeveških gorenjskih mestnih naselij, kot so Kranj, Škofja Loka, Kamnik in Radovljica. (Seveda so na Gorenjskem še drugi kraji, ki jih danes štejemo kot mesta – Bled, Jesenice, Domžale idr., vendar bolj zaradi številčnosti prebivalstva in gospodarske rasti, ne pa zaradi izrazite srednjeveške urbane zasnove kot je to primer prav pri Tržiču).

MOŠENIK IN BISTRICA

Slišal sem že od bralcev prejšnjih zapisov o gorenjskih krajih in ljudeh, da radi prisluhnejo tudi kramljanju o jezikovnih izvorih vodnih, gorskih, ledinskih in krajevnih imen. Seveda je to največkrat le ugibanje, domnevanje, tavanje v temi negotovosti časov, ki so že zdavnaj prešli. Tudi učeni jezikoslovci le prečestokrat ne morejo razložiti vsake uganke jezika razrešiti. Manj poklicano pero pa sme zato le plaho iskati, se loviti, spraševati...

No, tak primer je s tržiškim Mošenikom. Močnim potokom, ki se prav v Tržiču združi z Bistrico v reko (če ne le rečico?) Tržiško Bistrico.

Mošenik! Od kod tekoči vodi to ime? Mar je kaj v sorodstvu z istrsko Mošeničko Drago, z Mošenicami, z Mošenikoma pri Domžalah in pri Zagorju, z Moščanci, z Moškancji, z Mošnjem, z Mošami ali pa celo z vrsto slovenskih Most? Da, vse kaže, da je ime Mošenika, ki priprve iz ljubljanskega skalovja in kot močan in hiter potok zdrvi v ozko dolino nad Tržičem, res dobil ime od številnih mostov, ki so pešcem, jezdcem in vozovom pomagali prehajati čez vodo ob vijugavi stari gorski tovarniški poti. Le-teh je bilo toliko več, kolikor bolj so Mošenik izrabljali za pogon žag, mlinov, izpiranje rud, železarskih potreb, v novejšem času tudi za elektrarniške turbine. Skrajno koristna vodna moč pravcata pomoč že toliko stoletij tržiškemu sprva le obrtniškem in rudarstvu, pozneje tudi tržiški industriji. Vse do današnjih dni!

Kaj pa ime Bistrice? Ki pa ni vedno le vodno ime, večkrat je tudi kraj tako poimenovan (Bistrica pri Tržiču, Ilirska Bistrica, Slovenska Bistrica, Bistrica ob Sotli, pri Rušah, pri Mokronogu, pri Kranju, pri Črnomlju, pri Šmarjah, pri Limbušu, Bistrička pri Kamniku Bistrica pri Vrhniki in pri Ravneh. In še in še bi se dalo naštevati. Posebno

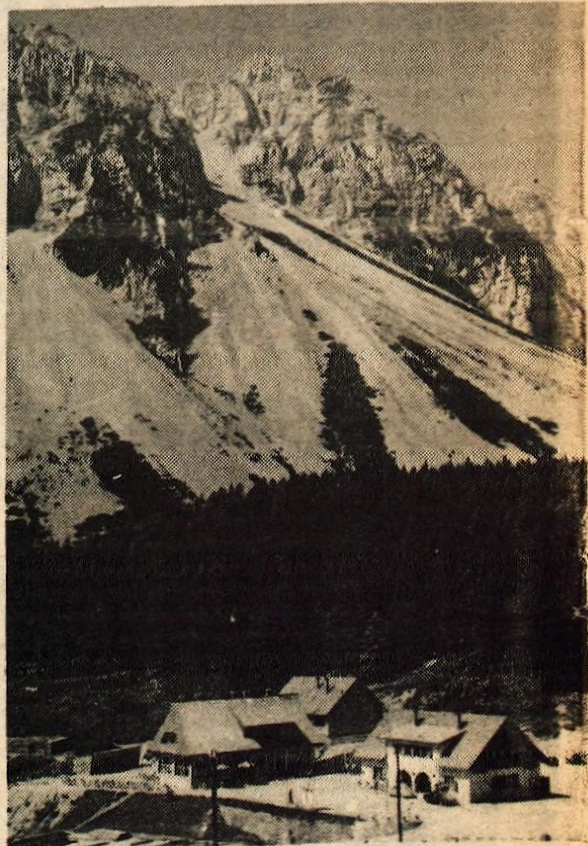
še vodnih imen iz te jezikovne družine.

Sicer pa je bilo to krajevno in vodno ime že mnogokrat razloženo: pomeni pač čisto, bistro, hladno vodo. Vsekakor pa tudi hitro tekočo vodo. Posebno, če upoštevamo poljski in ruski izraz »bistry« za naš »hitri«. Ko Poljak ali Rus nekoga vzpodbujata k hitrejšemu koraku ali spešnejšemu delu, vzklikata »bistro, bistro!«.

No, tako nas je kramljanje zdaj zaneslo že do vedno bolj modnega imena za malo točilnico, zajtrkovalnice, za bufet (izg. bifé), ki jim v zadnjem času pravijo (pač po francoskem vzgledu) »bistró«. In že smo, morda malo šaljivi razlagi, te »francoske« besedice: da je res le slovanskega izvora, češ, da so mimo takih malih krčem, obcestnih gostilnic, nekoč hiteli poljski ali ruski vojaki (morda le vojni ujetniki?), želeli biti čimprej postreženi in vzklikali bistro, bistro! Odtod (?) torej ta »francoska« besedica, ki pa že postaja tudi pri nas domača. Saj je res dosti bolj domača kot tuj »bifé«.

A treba je le spet stopiti na trdnjša tla, h zaneslivejši besedi! Izvir Mošenika je v skalovju visoke Košute, vzhodno od Sv. Ane med vrhovoma Rjave peči (1615 m) in Babe (1666 m). Potok potem hiti mimo Jurja in Lajbe do Potočnika, kjer sprejme prvi večji pritok izpod Prevala (1309 m). S Srednjega vrha (1411 m) priprve v Mošenikove vode Tominčev potok, tudi ta z zahoda kot drugi desni pritok. Prej pa že koj po izviru oblikuje prelep Tominčev slap, vreden obiska in ogleda.

Kot edini levi pritok daje svojo vodo Mošeniku izpod Kofc (1505 m) in Bele peči (1330 m) Gebnov potok. V prisojnem pobočju, vzhodno od Mošenikovega toka, je še nekaj zaliskov, ki pestré to lepo deželico pod Ljubeljem: Bobenica, Črni gozd, Javorje, Reber, Pod Košuto, Guba idr. Že v dolini ob vodi so Čegeljše (tu je elektrarna), malo više pa sta Deševno in Špiček. Vse te »vasice« in zaselke imenujemo sedaj kar s skupnim imenom »Podlublje«, če-tudi je vas celih 9 km dolga. Podlublječani (po starem tudi Sentančani) danes niso prav nič zapostavljeni ali odrezani od velikega sveta in prometa. Vso »dolgo vas« povezuje s Tržičem in Ljubeljem prekrasna, umno speljana in dobro zavarovana, leta 1964 nanovo zgrajena cesta, splošno priznana kot najlepša cestna povezava prek Karavank med dvema državama, hkrati pa med matično domovino in rojaki onstran gor, ki povezujejo, nikoli pa ne ločujejo matere Slovenije od še trdno zvestih potomcev stare Karantanije...

Pogled z obmejnega platoja pred ljubeljskim cestnim predorom na peskoviti plaz pod Begunjščico

Številne proslave

Radovljica – V počastitev dneva borca in 40-letnice vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti je občinski odbor ZBZ NOV Radovljica pripravil v petek, 26. junija, v avli osnovne šole Anton Tomaž Linhart proslavo, na kateri je o pomenu obletnic in nalogah borčevske organizacije v sedanjem času govoril predsednik občinske organizacije ZBZ NOV Slavko Staroverski. Na

prireditvi so 59 članom organizacije, godbi na pihala iz Gorij, Jesenikemu okrogju OF in trgovskemu podjetju Murka Lesce podelili posebno priznanja medobčinskega sveta ZBZ NOV za Gorenjsko. Proslava ob dnevu borca so borčevske organizacije v sodelovanju s šolami, kulturnimi društvi in družbenopolitičnimi organizacijami pripravile tudi v krajevnih skupnostih.

J. Role

Večer z Avseniki v Goričah – V petek so se s celovečernim koncertom ansambla Avsenik končale prireditve v počastitev praznika KS pod Storžičem. Ob odlični organizaciji se je na prostem na novoasfaltiranem igrišču zbralo okrog štiri tisoč ljubiteljev narodne zabavne glasbe, ki so uživali v sproščnem nastopu Avsenikov in njihovega humorista Vinka Šimeka »Štrafcigerja«, ki je s svojimi vici dodobra nasmejaj resne Gorenjce. Foto M. Ajdovec

37. mednarodna kolesarska dirka Po Jugoslaviji

Ropret junak Vršiča

Bojan Ropret, lanišnji zmagovalec jugoslovanskega toura, letošnji junak Vršiča in nočnega kriterija.

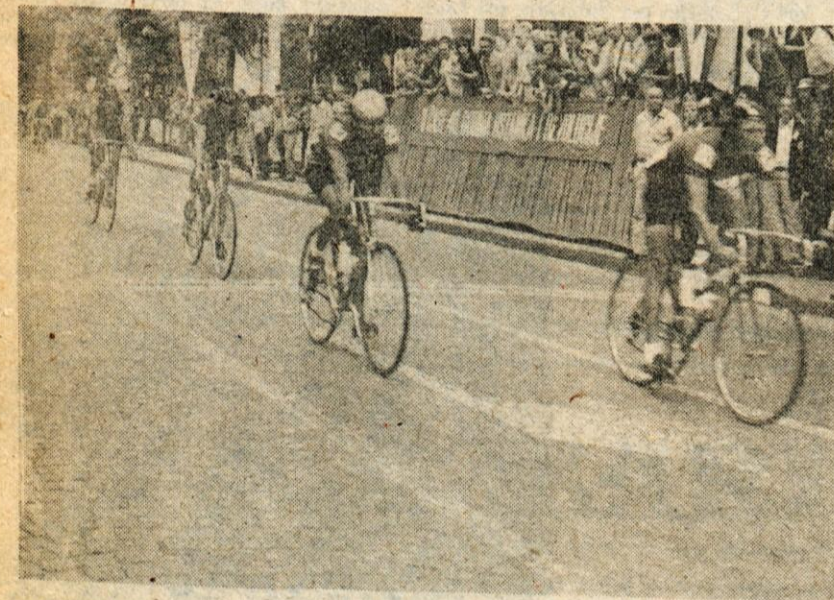
KRANJ — Z osmo etapo od Kobarida do Kranja (126 kilometrov) se je v soboto končala letošnja 37. mednarodna kolesarska dirka Po Jugoslaviji. Na štartu v Beogradu, kjer se je začela 1104 kilometre dolga pot po Srbiji, Vojvodini, Hrvatski, Bosni in Sloveniji, se je zbralo 90 tekmovalcev iz dvanajstih držav Evrope, Afrike in Amerike ter tri jugoslovanske selekcije. Dirko je končalo 72 kolesarjev.

Sovjetski reprezentanti ves čas tekme niso imeli enakovrednih nasprotnikov. Njihov tekmovalac, 19-letni Riho Suun, je oblekel rumeno majico že po 36 kilometrih od štarta in jo je nosil vse do Kranja. Tu pa jo je moral predati svojemu rojaku Pjotru Ugrumovu, ki je postal končni zmagovalec jugoslovanskega toura. Sovjetski kolesarji so osvojili tudi vse etape, razen druge, v kateri je bila najhitrejši nizozemec Moons. Kako močna je njihova ekipa, priča tudi tale droben podatek: šef sovjetskega strokovnega štaba je ob neki priliki izjavil, da ima kar 72 kandidatov za reprezentanco.

S tako številnim zaledjem vrhunskih kolesarjev se seveda naši reprezentanti ne morejo enakovredno boriti, čeprav so na dirki Po Jugoslaviji Ropret, Frelih, Polončič, Cuderman, Bulić in Borovičaniin od vseh sodelujočih ekip nudili najmočnejši odpor sovjetskim favoritom.

Sobotna etapa od Kobarida do Kranja je bila od vseh najtežja, saj je tekmovalce čakal naporen vzpon na Vršič. Do podnožja so zato vozili dokaj ležerno. Šele na desetem ovinku se je izdvojila petnajsterica, med njimi Ropret, Bulić, Polončič in Borovičaniin ter vsi sovjetski reprezentanti. Na polovici vzpona pa se je Ropret odločil za samostojen pobeg. Več kot tisoč navijačev ga je na vrhu pozdravilo kot zmagovalca, junaka Vršiča. 19 sekund za njim je vrh osvojil Bulić, Ugrumov je zaostajal 28 sekund, Averin 28, Polončič 32, Miščenko in Bedin 44 ter Borovičaniin 48 sekund. Rumena majica Suun se tu ni preveč izkazal, zaradi pomoči rojaka pa so ga na koncu sodniki kaznovali še z minuto in pol odbitka.

Spust z Vršiča vrstnega reda ni bistveno spremenil. Bulić je ujel Ropreta, žal pa naša reprezentanta nista zdržala silovitega naskoka zasledovalcev. V Gozd Martuljku so se jima pridružili Polončič, Italijan Bedin ter Miščenko, Averin in Ugrumov.

Najhitrejši na cilju v Kranju

Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Kranj Milan Bajželj je popoldne sprejel vodje reprezentantov, člane organizacijskega odbora in novinarje. Kranj je znova potrdil sloves vodilnega kolesarskega mesta pri nas, tako po odlični organizaciji kot prisrčnem sprejemu udeležencev dirke.

mov iz sovjetske ekipe. V silovitem finišu so vozili proti Kranju. Suun je na Jesenicah, kjer je Averin osvojil letišni cilj, za njimi zaostajal že za 2,50 minute. Tedaj je postalo jasno, da bo izgubil rumeno majico.

Številni gledalci, ki so junake dirke pozdravljali in bodrili vzdolž cele proge, so pripravili izredno prirečen sprejem tudi v Kranju. Žal se jim ni uresničila želja, da bi etapo osvojili eden od naših reprezentantov. Ciljno črto so prvi prevozili Miščenko, Averin in Ugrumov, deset sekund za njimi pa so bili Ropret, Bulić, Polončič in Bedin. Cuderman je bil osmi, Borovičaniin enajsti, Frelih (vsi iz jugoslovanske A ekipe) pa dvainvajseti.

Vrstni red po osmih etapah: 1. Ugrumov, 27:28,26, 2. Suun (oba SZ) 27:33,53, 3. Polončič 27:34,00, 4. Ropret (oba Jug. A) 27:34,58, 5. Bedin (It.) 27:36,30, 6. Averin 27:37,38, 7. Miščenko (oba SZ) 27:39,01, 8. Halasz (Madž.) 27:40,47, 9. Demidenko (SZ) 27:41,38, 10. Bulić (Jug. A) 27:42,23, 14. Cuderman, 19. Borovičaniin (oba Jug. A), drugi naši pa so se uvrstili takole: 37. Lojen, 38. Udovič, 41. Dostanič, 43. Čerin, 53. Frelih, 62. Arsovski, 63. Rakus, 68. Stojanović, 69. Zavbi, 70., Cubrić, 71. Musa.

Ekipni vrstni red: 1. Sovjetska zveza 82:29,19, 2. Jugoslavija A 82:44,56, 3. Italija 83:18,13, 11. Jugoslavija B, 14. selekcija republik.

Zeleno majico je osvojil Ugrumov, ki je bil najboljši tudi v gorskih ciljih (Ropret tretji), medtem ko je letišni cilj v skupnem seštevku dobil Grk Kanellopoulos (Ropret tretji).

Vodje sodelujočih ekip, člane organizacijskega odbora in novinarje je popoldne sprejel predsednik izvršnega sveta skupščine občine Kranj Milan Bajželj, zvečer pa je bil na sporedu še prvi mednarodni nočni kriterij. Na ulice je pritegnil več tisoč kranjsčanov, ki so navdušeno spremljali boje in bi bilo zato prav, da bi kriterij postal tradicionalen.

Mladinci so vozili 30 krogov okrog Globusa in Trga revolucije. 18 kilometrov dolgo pot je najhitreje prevozil Savčan Matjaž Zevnik, ki je zbral 33 točk, tri več kot drugi Darko Tunič. Sandi Papež (Novoteksa) je bil s 16 točkami tretji, Drago Lah (Rog) s petimi četrty, Marko Polanc (Sava) pa s štirimi peti.

Člani, žal se kriterija niso udeležili sovjetski tekmovalci, so vozili 50 krogov v skupni dolžini 30 kilometrov. Junak je bil domačin Bojan Ropret, ki je že na polovici proge vodil za približno sto metrov, nekaj krogov pred koncem pa je zasledovalni skupini prišel povsem za hrbet. Vrstni red: 1. Ropret 47 točk, 2. Frelih (oba Sava) 28, 3. Ghiretto (Italija) 18, 4. Kvetan (CSSR) 13, 5. Papadakis (Grčija) 3.

Sobotni kolesarski praznik v Kranju se je tako končal. Zbrali smo nekaj mnenj naših udeležencev o dirki Po Jugoslaviji. FRANC HVAŠTI, zvezni trener: »A reprezentanca je vozila zelo složno, tovariško. Bili smo praktično edini, ki smo se kolikorotniko uspešno upirali sovjetski premoči. Več, žal, nismo mogli storiti. Slika bi bila gotovo povsem drugačna, če Sovjetov ne bi bilo. Z uvrstitvijo sem zadovoljen. Pohvaliti moram tudi drugo našo ekipo, medtem ko od trje, sestavljene pred samim štartom, posebnega uspeha nisem pričakoval.«

VINKO POLONČIČ, tretjevrščeni: »Konec dober, vse dobro. Z uvrstitvijo sem zadovoljen. Drugo mesto mi je uslo le za sedem sekund. Če ne bi že v prvi etapi zaostal za pet minut, bi bil morda vrstni red drugačen. Tako pa je bilo razliko težko nadoknaditi.«

BOJAN ROPRET, četrty: »Zadnja etapa je bila najtežja. K sreči Vršič dobro poznam

in sem vedel, kje moram uti. Žal pa sva bila po spustu z Bulićem prešibka, da bi obdržala razdaljo pred zasledovalci. S četrty mestom sem povsem zadovoljen.«

Bruno BULIČ, deseti: »V zadnji etapi smo zelo dobro vozili. Škoda, ker je nismo zmagali. Mislim, da smo dokaj usklajena, slojna ekipa, ki bi v naslednjih petih, šestih letih lahko še veliko pokazala.«

Marko CUDERMAN, štirinajsti: »Nisem pričakoval, da se bom uvrstil med prvih petnajst najboljših. Videl sem se nekje okrog tridesetega mesta. Zato sem uspeha še bolj vesel. Zadnja etapa je bila najtežja. Tri kilometre pod Vršičem sem zaostal za skupino, ki jo je bilo potem nemogoče dohiteti.«

Drago FRELIH, kapetan reprezentance: »Na dirki Po Jugoslaviji sem sodeloval že desetič. Bilo je naporno. Konkurenca je bila ostra. K uspehu prve ekipe je veliko pripomogla druga, medtem ko tretja po mojem mnenju skoraj ni sodila na dirko.«

H. Jelovčan

REPREZENTANTI IZBRANI

KRANJ — Zvezni trener Franc Hvasti je določil člansko državno reprezentanco, ki bo od 17. do 19. julija sodelovala na balkanskem prvenstvu v Gabrovu v Bolgariji.

Za ekipno vožnjo, v kateri Jugoslovanci branijo lanišnji naslov balkanskih prvakov, je izbral Ropreta, Bulića, Polončiča in Čerina — Udovič je v rezervi — v posamični vožnji pa bodo razen njih sodelovali še Borovičaniin, Cuderman in Dostanič.

H. J.

Svetovna rekorderka Lina Kačjušite na kranjskem plavalnem mitingu

»IMAM IZREDNE POGOJE ZA TRENING«

KRANJ — Osrednja osebnost plavalnega mitinga ob dnevu borca v Kranju, na katerem je nastopilo prek dvesto plavalcev iz Nemške demokratične republike, Italije, Madžarske, Poljske, Romunije, Sovjetske zveze, Avstrije, Iraka in Jugoslavije, vedno na oči številnih gledalcev ter najljubša »trofej« v knjigi zbiralec avtogramov, je bila vsekakor 17-letna Lina Kačjušite, simpatična Litvanka iz mesta Vilnius, ki je v svoji športni karieri že dosegla domala vse. Je sovjetska, evropska in svetovna rekorderka v disciplini 200 metrov prsno. Njen čas 2:28,36, dosežen pred dvema letoma v Potsdamu v Nemčiji, velja še danes, čeprav vemo, da se plavalke v nekaterih disciplinah zaradi izredne konkurence in skokovitega razvoja tega športa kar menjavajo na vrhu lestvice evropskih in svetovnih rekordov. Odlične rezultate ima Lina tudi na polovico krajši progi. Od vseh zmag pa ji je najljubša tista na olimpijskih igrah v Moskvi, ko se je pred domačim občinstvom s silovitim finišem v zadnjih metrih dokopala do zlate medalje.

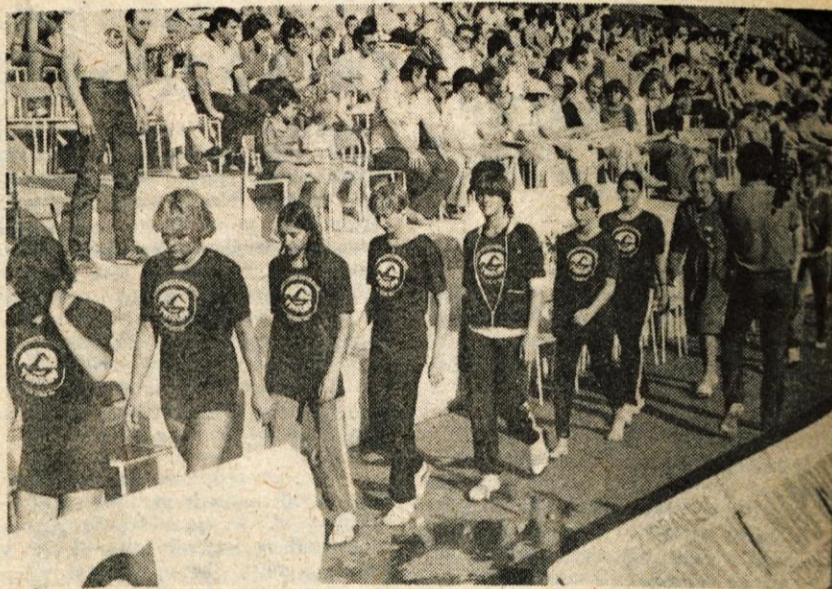
»Plavam že od šestega leta dalje, torej že polnih enajst let,« je pripovedovala Lina, sicer študentka zemljepisa, po končanem tekmovanju v Kranju, ko ji je trenerka zaradi takojšnjega odhoda skopo odmerila čas za naš pogovor.

»Imam odlične pogoje za trening. Zjutraj vstanem ob pol petih. Čez pol ure sem že v bazenu, kjer ostanem vse do pol devete ali devete ure. Zatem sledi šola in učenje, popoldan pa zopet trening od štirih do sedmih, neredko tudi do pol osmih. Treniram šestkrat tedensko, vsak dan pa preplavam od dvanajst do štirinajst kilometrov. To je t.i. običajni trening, ki pa pred pomembnejšimi tekmovalji postane bolj intenziven, takrat pa več pozornosti posvečamo tudi psihološki pripravljenosti. Te so namreč včasih odločilne.«

Kot kažejo rezultati, je Lina dobro motivirana pred pomembnimi tekmami. V Kranju je že prvi dan stonila na zmagovalne stopnice, saj je v svoji disciplini 200 metrov prsno krepko opravila z vsemi tehnikami. Še najbolj se ji je približala prijateljica iz reprezentance, komaj 11-letna Olga Zelenkova, v kateri vidi Lina že sedaj svojo najmočnejšo nasprotnico.

»V Kranju sem dosegla pričakovan rezultat, saj sem računala na čas okoli 2:40. Sicer pa sva s trenerko letos vse priprave podredili evropskemu prvenstvu, ki bo pri vas v Splitu. Prav v Jugoslaviji ste v zadnjih letih vzgajali nekaj odličnih tekmovalcev. Kravljata Petriča sta močna konkurenta našemu Salnikovu, v evropski vrh se približajo tudi dekleta. V Splitu niste brez možnosti,« je povsem resno delila pohvale na račun našega plavanja svetovna rekorderka. Na vprašanje, kakšne rezultate sama pričakuje na prvenstvu v Splitu, je Lina Kačjušite le skomignila z rameni, nato pa dodala, da bo skušala doseči le dober čas. Lahko le domnevamo, da bo v splitskem bazenu naskakovala ne le prvo mesto, temveč tudi svoj dve leti star svetovni rekord.

C. Zaplutnik

Letni bazen v Kranju je dva dni gostil najboljše plavalce in plavalke iz devetih evropskih držav. Pred številnimi gledalci in uglednimi družbenopolitičnimi delavci Slovenije in Gorenjske je bil ta miting »evropsko prvenstvo v malem«.

Štirinajsti mednarodni plavalni miting Kranj '81

Lovorika Jugoslaviji, Borutu Petriču pa štiri zmage

KRANJ — Jugoslovanski plavalci so na štirinajstem mednarodnem mitingu ob dnevu borca v letnem bazenu v Kranju dosegli izjemen uspeh. V konkurenci tekmovalcev iz tekmovalnih iz devetih evropskih držav so osvojili prvo mesto med moštv. Izjemen uspeh so v moštveni razvrstitvi dosegli tudi domači plavalci in plavalke, ki so si priborili drugo mesto. Na splošno je bil ta miting, ki se je začel v Rovinju in bil v tem istem mestu enajstkrat, dvakrat je bil v Ljubljani, pokazal, da so organizatorji z odlično mednarodno udeležbo dosegli tisto, kar so pričakovali. V kranjskem letnem bazenu se je na tem mitingu res zbrala skoraj vsa evropska elita. To je bilo »evropsko prvenstvo v malem«. Med tistimi plavalci in plavalkami, ki so ob odlični organizaciji domačega plavalnega kluba Triglav, nastopili v Kranju, je bilo res nekaj zvenečih imen evropskega in svetovnega plavalnega vrha. Da je kakovost res taka pričajo že rezultati, ki so jih dosegli nastopajoči. Nedotaknjena sta bila le rekorda mitinga na 100 m kravl in 200 m prsno.

Med posamezniki se je ponovno izkazal domačin Borut Petrič, ki je dosegel štiri zmage in bil s tem najboljši udeleženec štirinajstega mednarodnega mitinga ob dnevu borca. Obenem je bil na tem mitingu tudi tradicionalni troboj plavalcev in plavalk Furlanije-Julijanske Krajine, Koroške in Slovenije. V tem troboju je reprezentanca Slovenije priprčljivo osvojila prvo mesto.

Moštveni vrstni red — miting — 1. SFRJ I 6207, 2. Triglav (Kranj) 6044, 3. Romunija 5926, 4. Poljska 5827, 5. Jugoslavija II 5578, 6. NDR 5568, 7. Slovenija I 5493, Fuzinar (Ravne) 5328, 9. Triestina 5318, 10. Slovenija II 5130.

Moštveni vrstni red — troboj — 1. Slovenija 173, 2. Furlanija-Krajina 109, 3. Koroška 67.

Rezultati — moški — 100 m kravl: 1. Sinziger (WN) 54,65, 2. B. Petrič (SRS) 54,95, 3. Beyer (K) 55,60; 400 m kravl: 1. B. Petrič 4:03,68, 2. D. Petrič (oba SRS) 4:05,54, 3. Čehovski (BSSR) 4:13,22; 200 m: 1. Kovasec (Mad) 2:32,10, 2. Pavliha (SRS) 2:37,11, 3. Coconescu (Rom) 2:37,85; 100 m hrbtno: 1. Januszkievicz (Pol) 1:09,66, 2. Hoffmeister (NDR) 1:01,75, 3. Kos (SRS) 1:03,34; 100 m delfin: 1. Visan (Rom) 58,92, 2. Bučenko 59,33, 3. Mjanikov (oba BSSR) 59,80, 4. B. Petrič (SRS) 59,93; 200 m kravl: 1. B. Petrič (SRS) 1:58,63, 2. Sinziger (WN) 1:59,48, 3. D. Petrič (SRS) 1:59,91; 1500 m kravl: 1. B. Petrič 16:09,64, 2. D. Petrič (oba SRS) 16:10,74, 3. Missana (FJK) 16:58,11 (absolutni rekord FJK); 100 m prsno: 1. Kovasec (Mad) 1:10,26, 2. Pavliha (SRS) 1:10,39, 3. Coconescu (Rom) 1:13,01; 200 m hrbtno: 1. Januszkievicz (Pol) 2:09,36, 2. Kos 2:11,32, 3. Novak (oba SRS) 2:12,45, 200 m delfin: 1. Köllö (Mad) 2:09,15, 2. Visan (Rom) 2:10,01, 3. E. Sevo (MOZ) 2:11,62, 4. D. Petrič (SRS) 2:12,25, 200 m mešano: 1. B. Petrič (SRS) 2:14,38, 2. Januszkievicz (Pol) 2:16,39, 3. Novak (SRS) 2:16,65;

ženske — 100 m kravl: 1. Panulescu (Rom) 1:10,11, 2. Locci (FJK) 1:01,78, 3. Pentič (JS) 1:01,97; 400 m kravl: 1. Soenko (BSSR) 4:29,06, 2. Janik (Pol) 4:31,43, 3. Rebolj (SRS) 4:40,15; 200 m prsno: 1. Kačjušite 2:40,38, 2. Zelenkova (oba SZ)

4:43,55, 3. Futter (NDR) 4:46,38; 100 m hrtno: 1. Mihailescu (Rom) 1:09,40, 2. Csenik (SRS) 1:09,87, 3. Belaskaja (BSSR) 1:10,51; 100 m delfin: 1. Panulescu 1:08,96, 2. Paraschiv (oba Rom) 1:07,07, 3. Locci (FJK) 1:08,96, 4. Praprotnik (SRS) 1:16,93; 200 m kravl: 1. Janik (Pol) 2:12,38, 2. Soenko (BSSR) 2:12,38, 3. Locci (FJK) 2:12,65; 800 m kravl: 1. Soenko (BSSR) 9:17,45, 2. Janik (Pol) 9:17,45, 3. Rebolj (SRS) 9:33,67; 100 m prsno: 1. Kačjušite 1:15,87, 2. Zelenkova (oba SZ) 1:15,88, 3. Sedmak (FJK) 1:18,48; 200 m hrtno: 1. Mihailescu (Rom) 2:25,99, 2. Alauf 2:28,31, 3. Csenik (oba SRS) 2:31,40; 200 m delfin: 1. Praprotnik (SRS) 2:26,23, 2. Paraschiv (Rom) 2:26,49, 3. Berlošnik (SRS) 2:32,22; 200 m mešano: 1. Panulescu (Rom) 2:26,70, 2. Locci (FJK) 2:30,08, 3. Mihailescu (Rom) 2:30,39;

štafete troboja treh dežel: 4 x 200 m kravl: 1. Slovenija 8:28,56, 2. FJK 8:29,80, 3. Koroška 8:30,90, 4 x 100 m mešano: 1. Slovenija 4:15,10, 2. Koroška 4:18,40, 3. FJK 4:20,36; ženske — 4 x 100 m kravl: 1. FJK 4:16,63, 2. Slovenija 4:20,60, 3. Koroška 4:36,63; 4 x 100 m mešano: 1. FJK 4:42,50, 2. Slovenija 4:45,80, 3. Koroška 5:04,21.

D. Humer
Foto: M. Ajdovec

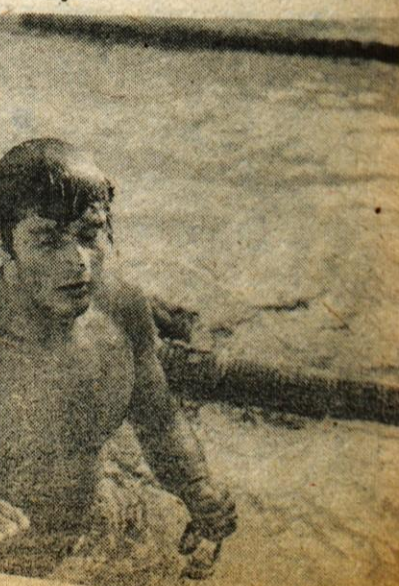
Predsednik GZ Slovenije Andrej Verbič je bil predsednik častnega prireditvenega odbora štirinajstega mednarodnega plavalnega mitinga ob dnevu borca.

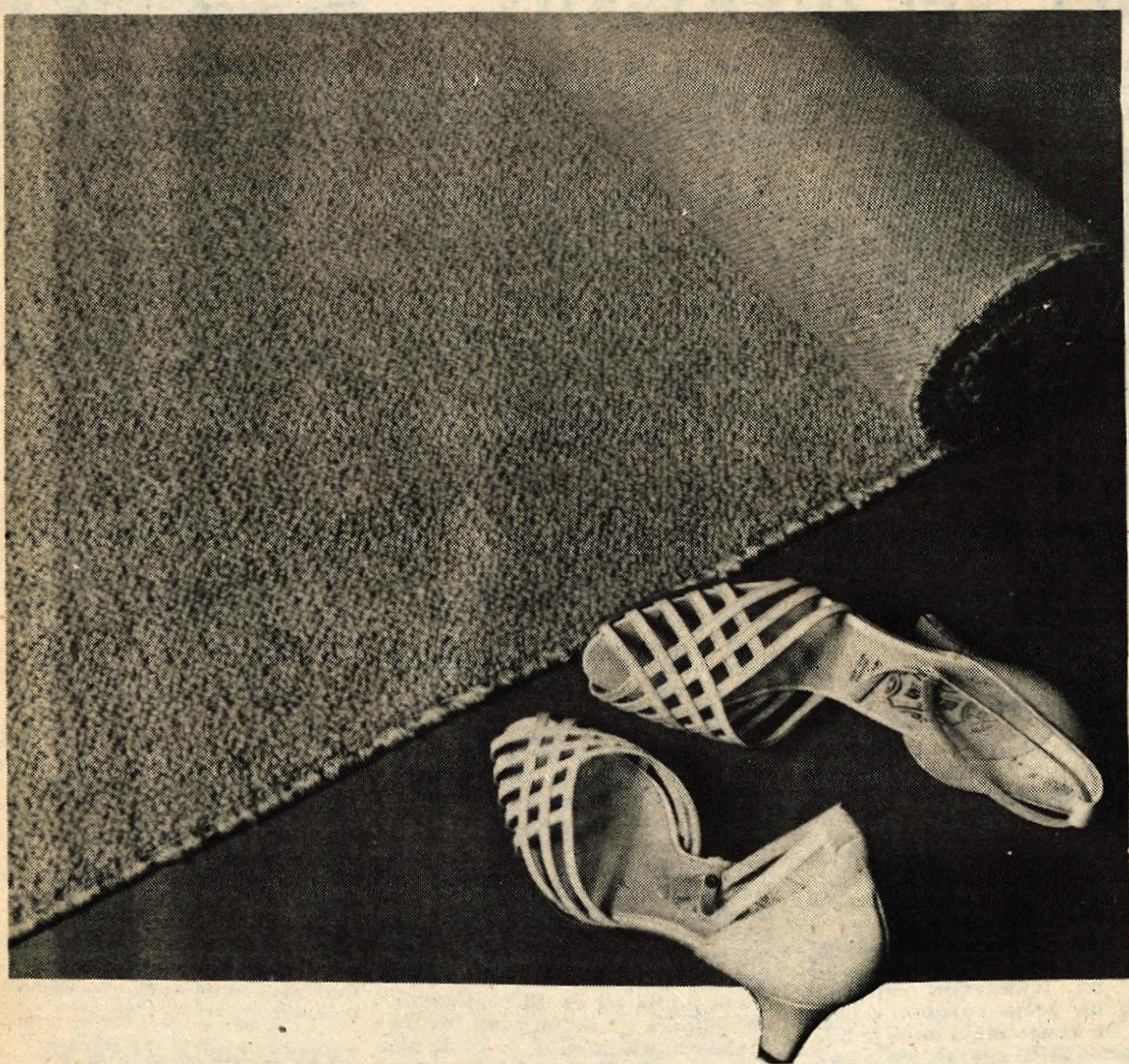
4:43,55, 3. Futter (NDR) 4:46,38; 100 m hrtno: 1. Mihailescu (Rom) 1:09,40, 2. Csenik (SRS) 1:09,87, 3. Belaskaja (BSSR) 1:10,51; 100 m delfin: 1. Panulescu 1:08,96, 2. Paraschiv (oba Rom) 1:07,07, 3. Locci (FJK) 1:08,96, 4. Praprotnik (SRS) 1:16,93; 200 m kravl: 1. Janik (Pol) 2:12,38, 2. Soenko (BSSR) 2:12,38, 3. Locci (FJK) 2:12,65; 800 m kravl: 1. Soenko (BSSR) 9:17,45, 2. Janik (Pol) 9:17,45, 3. Rebolj (SRS) 9:33,67; 100 m prsno: 1. Kačjušite 1:15,87, 2. Zelenkova (oba SZ) 1:15,88, 3. Sedmak (FJK) 1:18,48; 200 m hrtno: 1. Mihailescu (Rom) 2:25,99, 2. Alauf 2:28,31, 3. Csenik (oba SRS) 2:31,40; 200 m delfin: 1. Praprotnik (SRS) 2:26,23, 2. Paraschiv (Rom) 2:26,49, 3. Berlošnik (SRS) 2:32,22; 200 m mešano: 1. Panulescu (Rom) 2:26,70, 2. Locci (FJK) 2:30,08, 3. Mihailescu (Rom) 2:30,39;

štafete troboja treh dežel: 4 x 200 m kravl: 1. Slovenija 8:28,56, 2. FJK 8:29,80, 3. Koroška 8:30,90, 4 x 100 m mešano: 1. Slovenija 4:15,10, 2. Koroška 4:18,40, 3. FJK 4:20,36; ženske — 4 x 100 m kravl: 1. FJK 4:16,63, 2. Slovenija 4:20,60, 3. Koroška 4:36,63; 4 x 100 m mešano: 1. FJK 4:42,50, 2. Slovenija 4:45,80, 3. Koroška 5:04,21.

D. Humer
Foto: M. Ajdovec

Kranjčan Borut Petrič je bil s štirimi zmagami najuspešnejši tekmovalac mednarodnega plavalnega mitinga. S svojimi rezultati je dokazal, da bo na evropskem prvenstvu v Splitu med tistimi, ki bodo osvajali kolajne.

Novo je lepše

Bogata izbira talnih oblog raznih domačih izdelovalcev, vam bo olajšala odločitve pri prenovi vašega doma. Od 6. 7. do 18. 7. v blagovnicah v Ljubljani in Mariboru ter v prodajalni v Kamniku.

Opozarjamo vas na: posebne ugodnosti pri nakupu, rezanje blaga po meri, robljenje, prevoz kupljenega blaga do 35 km od prodajalne, obloge s tovarniško napako do 50% ceneje

Priporočajo se vam: Metalka, Astra, Koto, Vele-tekstil iz Ljubljane, Sloga Zagreb, Vema Maribor

Novo je lepše

 metalka

- BOGATA IZBIRA RAZLIČNIH TKANIN
- ZA LAHKO LETNO GARDEROBO
- MODERNI VZORCI IN BARVE
- OGLASITE SE PRED DOPUSTOM

INFORMATIVNI PRODAJNI CENTER V HOTELU
»CREINA« V KRANJU

TEKSTILINDUS KRANJ

Veletrgovina

ŽIVILA

Kranj – TOZD VELEPRODAJA

Odbor za delovna razmerja na podlagi sklepa objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. NAMESTNIKA POSLOVODJE PRODAJALNE DISKONT
2. SKLADIŠČNIKA PREVZEMNIKA
3. VOZNIKA VILIČARJA (VEČ DELAVCEV)
4. SKLADIŠČNIH DELAVCEV (VEČ DELAVCEV)

Pogoji:

- pod 1. — šola za prodajalce, dve leti delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni
- pod 2. — VK trgovski delavec, dve leti delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni
- pod 3. — opravljen tečaj za voznika viličarja, 6 mesecev delovnih izkušenj, poskusno delo 30 dni
- pod 4. — osemletka, 1 mesec delovnih izkušenj, poskusno delo 30 dni

Za vsa prosta dela in naloge se sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema kadrovska služba Veletrgovine Živila, Kranj, poslovni prostori Naklo, 15 dni po objavi.

DO PLESKAR PTUJ

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela oziroma naloge

organiziranje, vodenje, koordiniranje in kontroliranje del na delovišču

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednja šola tehnične ali strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del oziroma nalog, ali
- delovodska šola in 7 let delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del oziroma nalog

Dela oziroma naloge se opravljajo na področju Gorenjske. Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov DO Pleskar Ptuj, Heroja Lacka 5.

O izidu bomo kandidate obvestili v 30 dneh.

Obrtno podjetje za popravilo tehtnic
TEHTNICA
Kranj, Benedikova 1

razpisuje po sklepu zbora delavcev prosta dela in naloge

1. RAČUNOVODJE
 - vodenje finančnega in materialnega knjigovodstva in opravljanje ostalih računovodskih del
2. VODJE DELAVNICE

Pogoji:

- pod 1. — višja ali srednja ekonomska izobrazba in 2 leti delovnih izkušenj v računovodstvu
- pod 2. — tehtničar, KV ključavničar, delovodska šola strojne smeri, 5 let delovnih izkušenj kot vodja delovne skupine

Delo se združuje za nedoločen čas. Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Tehnica, Benedikova 1, Kranj.

Razpis velja do zasedbe.

GORENJSKA
PREDILNICA
ŠKOFJA LOKA n.sol.o.
Kidričeva cesta 75

objavlja na osnovi sklepa delavskega sveta delovne organizacije

LICITACIJO ZA PRODAJO
TELEFONSKE CENTRALE
SATC 5/50 komplet
za izključno ceno 140.000 din

Licitacija bo v petek, 10. julija 1981 ob 9. uri v Gorenjski predilnici Škofja Loka, Kidričeva 75.

Tovarna usnja Kamnik
UTOK
TOZD Usnjena konfekcija

Na osnovi sklepa TOZD Usnjena konfekcija razpisujemo prosta dela in naloge

1. POSLOVODJE TRGOVINE NA BLEDU

Pogoji za zasedbo del in nalog so:

- poslovodja ali VK trgovec,
- najmanj 2 leti prakse na takšnih ali podobnih delih in nalogah,
- 3 mesečno poskusno delo

2. TRGOVCA

Pogoji za zasedbo del in nalog so:

- poklicna šola trgovske smeri,
- najmanj eno leto prakse,
- 3 mesečno poskusno delo

Prijave z dokazili pošljite v kadrovske službe Tovarne usnja Kamnik, Usnjarska cesta 8, Kamnik. Razpis velja 15 dni po objavi.

Osnovna šola
PREŠERNOVE
BRIGADE
Železniki

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA
RAZREDNEGA POUKA,
U ali PA razredni pouk
— za nedoločen čas

Prijave z dokazili o izobrazbi ter kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na osnovno šolo Prešernove brigade, Železniki.

Tovarna vijakov

plamen

Kropa p. o.

Razpisna komisija razpisuje prosti delovni mesti s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. DIREKTORJA TEHNIČNEGA SEKTORJA
2. DIREKTORJA FINANČNO KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev in izpolnjevanja moralno-političnih kriterijev morajo kandidati izpolnjevati še posebne pogoje:

pod 1.

- da imajo visoko šolsko izobrazbo strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v kovinsko-predelovalni industriji ali
- da imajo višjo šolsko izobrazbo strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v kovinsko-predelovalni industriji,
- znanje tujega jezika (zaželjena nemščina)

pod 2.

- da imajo visoko izobrazbo ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih ali
- višjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,
- da izpolnjujejo pogoje za opravljanje komercialnih ZT poslov,
- aktivno znanje tujega jezika (zaželjena nemščina)

Kandidati naj prijave z dokazili pošljejo na naslov SŽ – Tovarna vijakov Plamen, Kropa p. o. z oznako »razpis« v roku 20 dni od dneva objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 8 dni od dneva izteka razpisnega roka.

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Ugodno prodam črno beli TV SPRE-
MIK, 59 ekran, star 3 leta. Plevnik
Planina 48, Kranj, telefon 25-211.
Prodaj ali oddam v najem APARAT
za hladilno, sistem eskimo. Telefon 064
4-801.
Prodaj novejši KAVČ in dva FO-
TOLJA. Jekovec, Ul. XXXI. divizije 7,
Kranj, tel. 28-720 popoldan.
Prodaj STRUŽNICO za les. Novak,
Kranj 43.
Prodaj LES za opaž (opornike in lege).
Kranj, tel. 28-921 - Kranj.
V avgustu bom prodal 2 meseca stare
KORKE, rjave in grahaste. Sprejemam
Korke. Stanonik. Log 9, Škofja Loka
6404.
Prodaj 6 SPIROVCEV, dolgih 7,4 m.
Kranj v oglašnem oddelku. 6405

Prodaj novo gasilsko PARADNO
UNIFORMO, za manjšo postavbo (kom-
plet). Cerklje 25 6406
Rabljen LES (punte, bankine, ele-
mente in tramove) za gradnjo hiše, pro-
dam. Naslov v oglašnem oddelku. 6407
Prodaj OJACEVALEC akai AU-04, za
18.000 din, SLUŠALKE kosa HV-1A -
4500. Mokricky, Kidričeva 34 od 15. ure
dalje 6408
Prodaj dobro ohranjeno SEDEŽNO
GARNITURO meblo. Ogled po dogovoru.
Telefon 28-847 6409
Prodaj betonsko OPEKO za ploščo in
PUNTE. Cof Marjan, Praše 15, Kranj
6410
Prodaj 5 let starega jahalnega KO-
NJA - ponija. Britof 44, Kranj 6411
Prodaj BIKCA in TELIČKO. Pod-
brezje 17, Duplje 6412
Prodaj uležen STIROPOR, debeline
5 cm. Telefon 26-375 6413
PISKE nesnice, stare dva meseca,
prodaj. Fujan, Hraše 5, Smlednik 6414
Prodaj po 100 kg težke PRASIČE. Log
Ivana Krica 10, Baza - Jesenice 6415
Prodaj rabljena OKNA. Olševsek 60,
Preddvor 6416
Prodaj hrastove, macesnove in smre-
kove TRAME, dolžine 8 in 4 m. Frelj,

Gorenje brdo 11, Poljane nad Škofjo
Loko 6417
Ugodno prodaj NEMŠKE OVČARJE
z rodovnikom, stare dva meseca, odličnih
staršev in NEMŠKO OVČARKO, staro
16. mesecev, odličnih staršev. Davidovič
Brane, Žirovnica 101 6418
Prodaj RIBEZ, od 8. do 20. ure. C.
1. maja 4, Kranj 6435

CESTNO
PODJETJE
KRANJ

oglašja na podlagi 8. člena
pravilnika o delovnih raz-
merjih prosta dela

VOZNIKA MOTORNIH
VOZIL

Poleg splošnih pogojev mo-
rajo kandidati izpolnjevati
še naslednje posebne pogo-
je:

- poklicna šola za voznike
motornih vozil, dve leti de-
delovnih izkušenj.

Kot poseben pogoj za oglas del
je določeno poskusno delo, ki
bo trajalo tri mesece.

Pismene prijave je treba po-
slati v roku 15 dni po oglasu
del v kadrovske službo pod-
jetja.

K prijavi je potrebno priložiti
listine o tem, da prijavljeni
kandidat izpolnjuje pogoje, ki
so navedeni v tem oglasu.

Izbira kandidata bo oprav-
ljena najpozneje v roku 10
dni po preteku oglašnega
roka. Kandidati bodo pi-
smeno obveščeni o izbiri.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, brata in svaka

EVGENA MATIČA- MIHAJLA

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, znancem in pri-
jateljem in vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih. Lepa
hvala vsem darovalcem vencev, cvetja in za številno spremstvo
na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo Občinskemu odboru ZB Jesenice, Go-
renjskemu in Koprskemu odboru, KO ZB Žirovnica, DU Žirovni-
ca za spremstvo s prapori in darovane vence ter Ivo Zupanu
za poslovilni govor.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!

Sporočamo žalostno vest, da je v 81. letu starosti umrla

IVANKA MIKLAVČIČ

p. d. Kožarjeva mama

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 7. julija 1981, ob 16.30 izpred hiše
žalosti - Podnart št. 15 na pokopališče Ovshe.

ŽALUJOČI DOMAČI!

Podnart, 6. julija 1981

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

PETRA ZUPINA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom prijateljem in znancem za izražena ustna in pisna sožalja,
podarjene vence in cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju Torakalnega oddelka Kliničnega centra v Ljubljani, zdrav-
stvenemu osebju Pnevmaološkega oddelka 300 Instituta Golnik, za obiske na domu pa dr. Bavdku.

Zahvaljujemo se Gasilskemu društvu Britof, ostalim gasilskim društvom, ZB Britof in praporščakom za izkazano
zadnjo čast. Zahvaljujemo se tudi bivšim sodelavcem Elektro Kranj, DO Elektro Kranj, delavcem Iskre, delavcem
LB TB Gorenjske in učencem 8. b. razreda O. S. Josip Broz Tito iz Predoselj. Zahvaljujemo se g. župniku za
opravljeni pogrebni obred, cerkvenim pevcem ter moškemu invalidskemu pevskemu zboru. Hvala tudi govor-
nikom za poslovilne besede.

Vsem skupaj in vsakemu posebej, iskrena hvala!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!
Britof, 5. julija 1981

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustil naš dragi brat in stric

FRANC KAJZER

poštar v pokoju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, mu
darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno
zahvalo smo dolžni organizatorjem in govornikom, ki sta obudila delo pokojnika Kulturnega in
Gasilskega društva Križe-Tržič, kakor tudi pevcem za zapete žalostinke, g. župniku in Domu upo-
kojenecv Petra Uzarja v Tržiču za skrb in nego.

VSI NJEGOVI!

VOZILA

SIMCO 1100 S ugodno prodam. Tele-
fon 82-084 od 14.-17. ure, razen sobote in
nedelje.

Prodaj »FICOTA«, starejši letnik, za
dele. Telefon 26-959 popoldan 6421

Prodaj GOLFA, letnik 1978. Dmrov-
šek, Reteče 87, Škofja Loka 6422

Prodaj dva avtomobila, znamke SKO-
DA, letnik 1971, v voznom stanju, z
dodatnimi rezervnimi deli. Bobnar Franc,
Godešič 33/a, Škofja Loka 6423

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1978.
Senturška gora 1, Cerklje 6424

Prodaj »HROSCA« 1200 VW, letnik
1976. Telefon 23-514 - Kranj 6425

Prodaj LADO 1600, letnik 1979. Te-
lefon 23-514 Kranj 6426

Ugodno prodaj R-4, letnik 1978. Po-
lajnar, Cerklje 77 6427

Prodaj 126-p, star dve leti in pol, pre-
voženih 22.000 km. Ogled vsak dan po
15. uri na naslov: Golniška 4, Kokrica
6224

JAWO 350 S s prikolico, karambolira-
no, prevoženih 2.350 km, letnik 1980,
prodaj. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 6231

ZASTAVO 1300, letnik 1973, neregis-
trirano, lahko celo za dele, prodaj.
Bitenc, Visoko, 15, Senčur 6237

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1979.
Godešič 35, Škofja Loka 6248

Prodaj ELEKTRONIC 90, odlično
ohranjen. Jamnik Franci, Puštal 8, Škof-
ja Loka 6249

Prodaj MOTOR in MENJALNIK za
ZASTAVO 101. Pavlin, Podbrezje 115
6398

Prodaj VW variant in AUDI 60, let-
nika 1970. Pivec, Bled, Grajska 48
6428

Prodaj osebni avto ZASTAVA 101,
karamboliran, letnik 1976. Ogled vsak
dan. Skumavec Janez, Sp. Gorje 176 Zg.
Laze 6429

Prodaj ZASTAVO 750, letnik no-
vember 1975, za 4 SM. Informacije od
15. ure dalje. Korošec, Veljka Vlahoviča
6, Kranj, tel. 27-656 6430

Prodaj ZATAVO 101, letnik 1973.
Ogled Gorenjesavska 25, od 16. do 18. ure.

KUPIM

Kupim KOSILNICO BCS. Polak, Bled,
Koritsenska 27 6420

Kupim 8 do 10 ton CEMENTA. Pla-
čam tudi v DM. Zupanc, Staneta Žagarja
44, Kranj (ugodno) 6419

ZAPOSLOTITVE

Takoj zaposlim KV KUJARJA z enim
letom prakse. Informacije po tel. 41-125
6434

POSESTI

ENO ETAŽO, trosobno stanovanje s
podstrešjem, nedokončano v dvostano-
vanjski hiši z vrtom, zamenjam za karkoli
ob morju. Šifra: enakovredno 6431

V najem vzamem HLEV ali podobno
POSLOPJE, nad 50 kv. m. Prajs Rado,
Postojnska 21, Ljubljana, telefon
061-263-426 6432

OBVESTILA

SERVIS pralnih strojev ANŽELJ
Janez, Podlubnik 259, Škofja Loka, te-
lefon 064-62-848 6433

ČESTITKA

GORENEC MARTINU, ki je diplo-
miral na Višji šoli za telesno kulturo,
iskreno čestitamo in želimo še nadaljnjih
uspehov. VSI NJEGOVI! 6394

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Go-
renjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska
pravica, Ljubljana. Naslov uredništva
in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1.
- Tekoči račun pri SDK v Kranju: šte-
vilka 51500-603-31999 - Telefoni: n. c.
23-341, glavni urednik, odgovorni ured-
nik in uprava 21-835, redakcija 21-860,
komerciala - propaganda, naročnina,
mali oglasi in računovodstvo 23-341.
Individualna polletna naročnina
250,- din, za inozemstvo preračunano
v valuto vključno s poštnino.
Oproščeno prometnega davka po pri-
stojnem mnenju 421-1/72.

GASILSKO DRUŠTVO

SP. BRNIK

PRIREJA V NEDELJO, DNE 12. JULIJA 1981 OB 14. URI

NAJVEČJO DENARNO-AVTOMOBILSKO TOMBOLO

- *****
- DOBITKI:
1. premija 320.000,00 din
 2. premija 280.000,00 din
 3. premija 240.000,00 din
 4. avtomobil OPEL KADET - IDA
 5. avtomobil ZASTAVA 101 M
 6. avtomobil ZASTAVA 101 M
 7. avtomobil RENAULT R4 TLS
 8. avtomobil FIAT 126 P
 9. avtomobil FIAT 126 P
 10. avtomobil FIAT 126 P
 11. avtomobil ZASTAVA 750
 12. avtomobil ZASTAVA 750
 13. moped TOMOS 15 SCL
 14. moped TOMOS APN 4
- *****

in še drugi dobitki v skupni vrednosti 2.010.000,00 din

Med tombolo vas bo kratkočasil humorist Rado Ferlan

Cena tombolskih kart je 75,00 din Vabijo gasilci!

Kranj - Obvezna praksa je kranjske gimnazije razkropila po števil-
nih delovnih organizacijah, kjer poprimajo za karšnokoli delo. Tudi v
KŽK Tozd Vrtnarja Zlato polje so jih nekaj vzeli, da bodo spoznali
abecedo vrtnarjenja. Za začetek so gimnazijske oplele cvetličnjake po
Kranju. Kar dobro jim je šlo delo od rok. - Foto: D. Dolenc

Cvetje — narava, prostor — okolje

V Cerkljah so v petek odprli jubilejno 15. razstavo cvetja in 12. razstavo lovstva — Tradicija, ki vzpodbuja in spominja

Cerklje — Prireditelja, Turistično društvo in Lovska družina Cerklje, zaslužita vsestransko priznanje in pohvalo. Ne le zaradi tradicionalne prireditve ob prazniku — dnevu borca, marveč zaradi razvijanja osnovne zamisli: prikazati možnosti in vso lepoto pri gojenju cvetja, urejanju okolja in notranjega prostora, obujanju nekdanjega življenja in dela ter prikaza stika z naravo, čemur pravimo gozd, fauna v njem, rekreacija in šport. Letošnja 15. razstava cvetja in 12. razstava lovstva, ki so ju odprli v petek, 3. julija zvečer, to nedvomno odražata in še več.

Cerklje v teh dneh že ob prihodu v naselje simbolizirajo svojevrstno urejenost in lepoto. Sicer pa bi lahko rekli, da prišlek v tem kraju ob katerikoli letnem času dobi prijeten občutek dobrodošlosti. Nedvomno je to plod prizadevanj in tradicije 15 let, ko so tod turistični delavci in nekateri zvesti krajanji ter kasneje lovci začeli razvijati zamisel o urejenosti kraja z razstavo cvetja in lovstva.

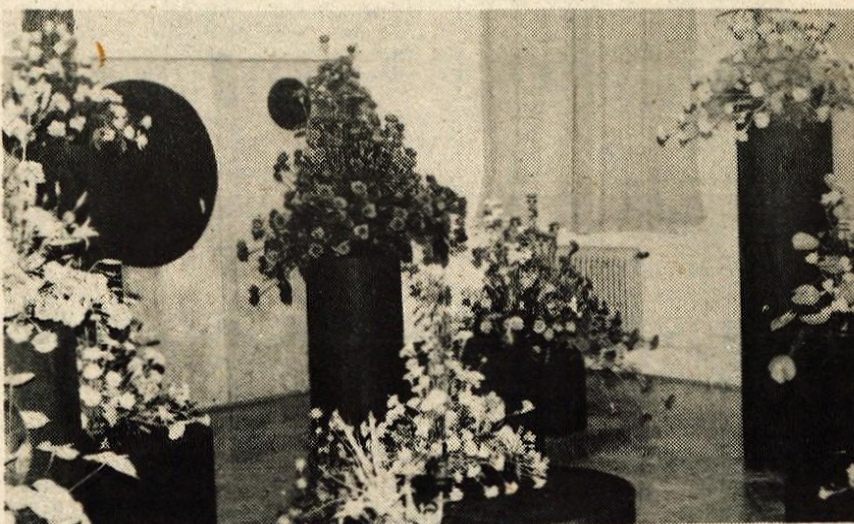
Na petkovi otvoritvi razstave cvetja in lovstva je številne obiskovalce pozdravil Janez Por, predsednik organizacijskega odbora za razstavo, razstavo pa je odprl Andrej Ropret, predsednik Lvske družine Cerklje (na sliki). V programu sta nastopila še pevski zbor osnovne šole Davorina Jenka Cerklje in godba na pihala iz Vodice.

»Tako kot vsak začetek je bil tudi ta težak,« pravi Janez Por, sedanjí predsednik organizacijskega odbora za razstavo cvetja pri Turističnem društvu. »Vsako leto smo nekaj dodali, med razstavo prisluhnili pripombam, se potem pogovarjali, kako pripraviti naslednjo. Bile so to ideje, ki so nekatere prerasle okvire same razstave. Med krajanji in drugje so spodbujale k razmišljanju tudi kar zadeva okolje, urejenost doma, razvoj turizma. Vem za kasnejše tovrstne poskuse tudi drugje. Vendar mi nikdar nismo presegli osnovne zamisli in se podali v tako imenovano komercialno smer. Naše razstave so še vedno takšne, da obiskovalca spodbujajo k razmišljanju, kako bi lahko sam ali z organiziranim delom v kraju, kaj uredil. Nikdar namreč nismo razmišljali o komercialni prodaji rož. Vsakdo, ki obišče to našo razstavo, kvečjemu lahko 'kupi' idejo in jo ponese domov.«

Tisoče in tisoče obiskovalcev si je v 15 letih ogledalo te razstave. Postale so znane širom domovine in v tujini. Lahko rečemo, da 12-članska komisija pri Turističnem društvu vsa ta leta opravlja pomembno in veliko delo.

»Ko je bila pred 12 leti ustanovljena Lovska družina, smo se tudi mi uradno predstavili z razstavo na prireditvi,« pravi predsednik Lvske družine Andrej Ropret. »Posamezni lovci smo že pred tem sodelovali na razstavah cvetja s posameznimi 'izseki' iz narave. Danes pa si razstave cvetja ne moremo zamišljati tudi brez razstave lovstva. Tu sodelujemo in načrtujemo z roko v roki. Zadovoljni smo in veseli pohval, idej, podpore. Tako laže rešujemo tudi težave, s katerimi se srečujemo. Vsako leto nas je več v prepričanju, da bomo pokazali še več izvirnega in novega.«

Za letošnjo razstavo je prireditelj uspelo pridobiti prek 500 sodelujočih. Med njimi je sedem gospodinj, ki sodelujejo vseh 15 let. V spodnjih prostorih osnovne šole Davorina Jenka so uredili razstavo

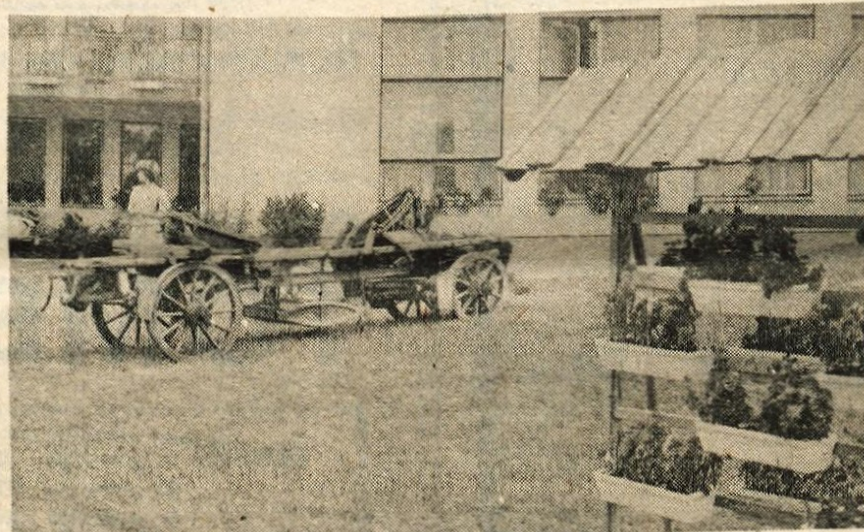
Na letošnji razstavi sodeluje prek 500 razstavljalcev

lovcev iz različnih družin. Ta del je prava paša za oči; tako za starejše in najmlajše obiskovalce. Zgornji prostori šole pa so namenjeni gojenju in oblikovanju cvetja. Še posebno zanimiv pa je tisti del, ki prikazuje različna ročna dela (vezenine, gobelini, tapiserije in drugo praktično ročno oblikovanje za notranjo opremo stanovanj). Nič manj zanimiv ni šolski vrt in prostor pri vrtcu. Tu lahko vidimo tudi star tovorni voz (parizar), ki je še pred železnico vozil blago na poti Jezersko—Trst. To je Makekov voz z Jezerskega. In nenazadnje je tod še sicer skromen, a posebno za najmlajše zelo privlačen živalski vrt. Vse to so prizadevni prireditelji uredili samo v treh dneh.

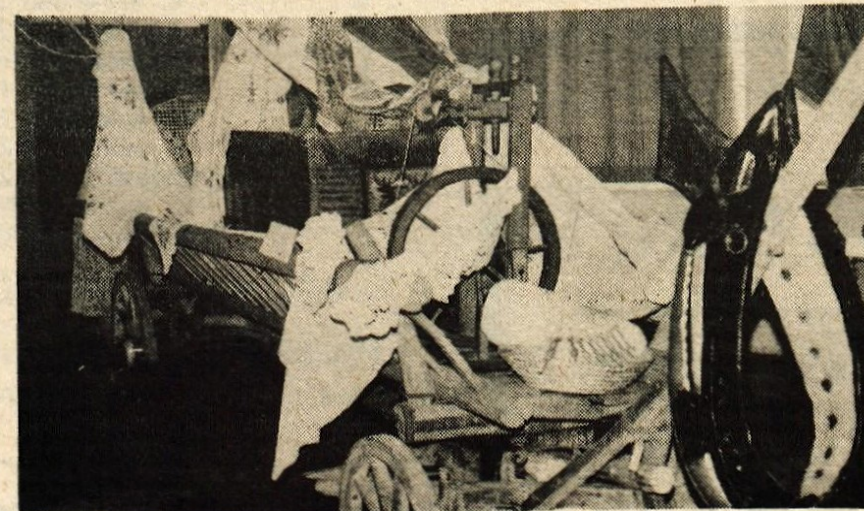
Ogromno delo in trud, vendar pa tudi uspeh. Tudi pozoren obiskovalec namreč dobi vtis, da gre za prikaz skrbno začrtane zamisli: cvetje — narava, prostor — okolje... Res je v tej zamisli še veliko prostora, vendar pa tudi časa za prihodnje razstave. Predvsem pa za prizadevne turistične delavce v Cerkljah.

Letošnjo razstavo, ki bo odprta do 12. julija, spremljajo tudi številne turistične, kulturne in športne prireditve. Ob tem velja še posebej omeniti svečano akademijo v počastitev dneva borca, ki so jo v soboto pripravili učenci osnovne šole Davorina Jenka.

Besedilo in slike: A. Ž.

Svojevrsna zanimivost letošnje razstave je tudi voz parizar (Makekov z Jezerskega), ki je še pred železnico vozil blago z Jezerskega do Trsta.

Enega od prostorov na letošnji razstavi je lepo uredilo tudi Turistično društvo Šenčur. Med organizacijami oziroma društvi, ki že 15 let sodelujejo na razstavah v Cerkljah, pa je tudi Arboretum Volčji potok.

GLASOVA ANKETA

Na domovino priklepa trdna vez

Škofja Loka — V soboto je bil na škofjeloškem gradu tradicionalni, že 26. po vrsti, izseljenski piknik. Vsako leto se na njem zberejo izseljenci iz Amerike in številnih evropskih držav, v zadnjem času pa postaja vse bolj priljubljeno srečanje zdomcev. Tudi letos je bilo tako, čeprav je organizator povsem pozabil na obveščanje kdaj piknik bo. Najbrž se ima za letošnji dokaj dober obisk zahvaliti le tradiciji prireditve.

Tudi za letošnji piknik je bil pripravljen bogat kulturni program, ki ga je pripravil ansambel Lojzeta Slaka ter številne izseljeniške kulturno-umetniške in zabavne skupine iz Amerike in Evrope. Trije izseljenci pa so povedali:

živim na Švedskem. Deset že prihajava z možem vsako leto v Slovenijo. Pred nekaj leti sva v Kranju kupila stanovanje in sedaj živiva poleti v domovini, pozimi na Švedskem. Gori imava otroke in 6 odraslih vnukov in tako naju poleti vleče v novo domovino, ko sva gori pa se veseliva potovanja v Jugoslavijo.»

Fran Kurentič iz Ljubljane: »Bil sem član tajne protifašistične organizacije TIGER v predvojni Italiji in bil zato, obsojen pred sodiščem, potem pa sem se leta 1929, tako kot številni drugi Primorci izselil. Skupaj z dekletom, ki je tudi morala bežati, sva se zatekla v Argentino. Vendar se tam nisva mogla živeti. Imela sva stalno domotožje, zato sva se takoj po vojni, leta 1948, skupaj s hčerko vrnila. Želela sva se naseliti v domačem kraju, v Idrskem pri Tolminu, vendar je bilo tam težko dobiti službo in smo se preselili v Ljubljano. Svoje spomine na prvo svetovno vojno, na upor Primorskih vojakov v Radgoni in začetkih protifašističnega delovanja med Primorskimi Slovenci, preganjanja in življenje v Argentini, sem opisal v knjigi, ki je izšla v založbi Borec 'Na tej in na oni strani oceana'«.

Ivanka Eniko iz Švedske: »Rojena sem bila v Žireh in 30 let

»Stane Felser, ustanovitelj in predsednik organizacije združenj jugoslovanskih klubov Porurja in Westfalije: »V teh dveh pokrajinah živi in dela več kot 6000 Slovencev, ki imajo šest društev. Vsa dobro delajo. Glavna naloga društev in združenja je čimbolje poučiti rojake o Sloveniji, o možnostih zaposlovanja v domovini — povedati moram, da večina naših delavcev misli na vrnitev v domovino — predvsem pa ohranjanje slovenskega jezika in kulture. Vsako leto organiziramo pet ali šest velikih prireditev, manjše prireditve v klubih pa so bolj pogoste. Pri tem zelo dobro sodelujemo s Slovensko izseljensko matico in drugimi organizacijami iz domovine.«

L. Bogataj

Složno do napredka

Praznik krajevné skupnosti Plavž na Jesenicah je bil zaradi letošnjih pomembnih obletnic še posebno svečan — Na osrednji proslavi je govoril Franc Konobelj-Slovenko — Kot je dejal, sloga vodi občane na poti razvoja

Jesenice — Okupatorjev teror 1941. leta je že 4. julija dvignil skupino najodločnejših Jesenčanov, da je na pobočjih Mirce prišla za puške. V spomin na ta dogodek slavijo prebivalci Plavža, največje jeseniške krajevné skupnosti, 4. julija svoj praznik.

Letošnje praznovanje, tretje zapored, je bilo še posebno svečano, saj so na Plavžu proslavili tudi 40. obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte in vstaje jugoslovanskih narodov ter narodnosti. Stevilni občani so se 3. julija popoldan zbrali pri osnovni šoli Tone Cufar na osrednji proslavi.

Bučni zvoki godbe so utišali vrvež starega in mladega ter naznanili svečanost na kraju, ki je tudi sicer središče vsega pomembnega dogajanja v tem predelu Jesenic. Ko je iz glasbil pihalnega orkestra Jeseniški železarji in grl ženskega zbora pevskega društva Jesenice ter mladinskega pevskega zbora osnovne šole Tone Cufar izzvenela Internacionala, so mladinke ozaljšale vabljene goste s cvetovi rdečih nageljnov. Zdelo se je, kot da je njihovo rdečilo še močnejše ožarilo ponos krajanov ob prazniku.

»Praznik naše krajevné skupnosti,« je začel svoj govor revolucionar in borec Franc Konobelj-Slovenko, »je dan, ki ga vsako leto slavimo s ponosom. Tod živimo in delamo ljudje z vseh delov Jesenic, bližnje okolice, Gorenjske in drugih slovenskih pokrajin. Tod živijo tudi Hrvatje in Srbi, Bosanci, Makedonci in Crnogorci, prav tako pa jih je nekaj s Kosova. Složni smo in vsem nam je enotna misel, da bi

bratstvu z vsemi narodi ter narodnostmi.«

Zatem je govornik opisal dosežanje pridobitve v krajevni skupnosti, ki jih je omogočila prav takšna sloga, pa naštel nekatere bodoče naloge krajanov. Spomnil se je tudi nekdanjega Plavža in ljudi, ki so s svojimi žrtvami med narodnoosvobodilno borbo prispevali za srečnejši današnji dan.

»Prek Zveze združenj borcev NOV, Socialistične zveze delovnega ljudstva, Zveze rezervnih vojaških starešin, mladinske in drugih organizacij bomo v svoje programe še naprej vključevali utrjevanje in razvijanje revolucionarnih tradicij. Da sta nam revolucionarna zavest in predanost naši revoluciji še kako potrebni, nas opozarjajo nedavni dogodki na Kosovem in težki politični ter gospodarski položaj v svetu.«

Z mislijo, naj nas svetli zgledi podžigajo k še bolj ustvarjalnemu delu in prizadevanjem za ustvarjanje lepše bodočnosti, je Franc Konobelj sklenil svečani govor. Nato so se v kulturnem sporedu prepletale pesmi, recitacije in godbe. Na proslavi so tudi podelili bronasta priznanja Osvobodilne fronte, ki jih je letos prejelo kar trideset prebivalcev Plavža.

Praznični dan, 4. julij, je minil v znamenju športnih prireditev. Borci, mladinci in drugi krajanji so se podali na pohod Po partizanskih poteh ob spominskih obeležjih. Mladi so pripravili kviz o poznavanju zgodovine NOB in se pomerili v streljanju s puško, kar 12 moštev pa se je udeležilo balinarskega turnirja.